

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 10-11-56056 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 11-08-14845 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 10-11-55844 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 11-09-6479 פלוני נ' אלמונים

בפני: כב' השופטת פאני גילת כהן

מתנגדים/תובעים 1. פלוני
2. פלוני (קטין) באמצעות אביו – המתנגד/תובע 1

מיוצגים ע"י עוה"ד יפעת אבני

משיבים/נתבעים 1. אלמוני
2. אלמונית
3. אלמונית

מיוצגים ע"י עו"ד יצחק שטרית

פסק דין

1
2 המנוחה ... ז"ל הלכה לעולמה והותירה אחריה בן זוג, פלוני, עמו ניהלה מערכת יחסים כידועים
3 בציבור משך תריסר שנים לערך, שלושה ילדים בגירים, שאינם ילדיו, ובן נוסף, קטין, המשותף
4 לה ולפלוני, פרי מערכת היחסים ביניהם.

5
6 המנוחה הניחה אחריה צוואה שנערכה בפני נוטריון.

7
8 למרבה הצער, לאחר לכתה בדרך כל בשר, גבה טורא בין פלוני ובין ילדי המנוחה, והמחלוקות
9 שניטשו ביניהם הובאו לפתחו של בית משפט זה על מנת שיכריע בהן.

10
11 פסק הדין שלפנינו עניינו הוא, אפוא, הכרעה בהתנגדות שהוגשה ע"י פלוני בשמו ובשם בנו
12 הקטין למתן צו לקיום צוואת המנוחה ובתביעה הנזיקית שהוגשה על ידו כנגד ילדיה.

רקע עובדתי:

13
14
15 1. המתנגד 1 והמנוחה ז"ל (להלן: "המנוחה") היו ידועים בציבור משנת 1998 ועד
16 מועד פטירתה.

17
18 2. המתנגד 2,, הוא בנם המשותף של המנוחה והמתנגד 1. המתנגד 2 הוא קטין, נער
19 כבן 17 שנים כיום (להלן: "הקטין").

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 המשויבים 1-3 הם ילדיה של המנוחה מנישואיה למר אשר הסתיימו בגירושין
2 וקדמו למערכת היחסים הזוגית שנרקמה בינה ובין המתנגד 1.
3
4 ביום 31.01.2010 חתמה המנוחה בביתה ובפני הנוטריון (להלן: "הנוטריון") על
5 צוואה (להלן: "הצוואה").
6
7 כחודשיים ימים לאחר מכן, ביום 29.03.2010, הלכה המנוחה לבית עולמה.
8
9 ביום 05.10.2010 הוגשה לרשם לענייני ירושה בקשת המשיב 1 למתן צו לקיום צוואת
10 המנוחה.
11
12 ביום 17.10.2010 הוגשה ע"י המתנגד 1 התנגדות למתן צו קיום הצוואה אשר נתבקש,
13 וביום 21.11.2010 הועברו הבקשה והתנגדות לה להכרעה בפני בית משפט זה.
14
15 בדיון מיום 04.07.2011 ניתנה למתנגד 1 רשות להגיש כתב התנגדות מטעם הקטין,
16 וביום 31.07.2011 אכן הוגשה התנגדות מטעמו באמצעות אביו.
17
18 ההליכים שבכותרת הועברו לדיון בפני ע"י המותב הקודם (כב' הנשיאה השופטת
19 אבירה אשקלוני) ביום 13.01.2015.
20
21 משכך, מונחים לפניי שלושה הליכים בעניין צוואת המנוחה:
22
23 א- ת"ע 55844-11-10 – בקשה למתן צו קיום צוואה.
24
25 ב- ת"ע 56056-11-10 – התנגדות למתן צו קיום צוואה שהוגשה ע"י בן זוגה של
26 המנוחה.
27
28 ג- ת"ע 14845-08-11 – התנגדות למתן צו קיום צוואת המנוחה שהוגשה ע"י הקטין
29 באמצעות אביו.
30

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 10-11-56056 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 11-08-14845 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 10-11-55844 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 11-09-6479 פלוני נ' אלמונים

- 1 למען הנוחות ייקרא להלן המתנגד 1 - "המתנגד", והמתנגד 2 ייקרא להלן -
2 "הקטין".
3
4 10. כן מונחת לפניי, כאמור, תובענה נזיקית שהוגשה ע"י המתנגד כנגד המשיבים מושא
5 תמ"ש 11-09-6479.
6
7 11. דיון קדם משפט התקיים לפניי ביום 28.06.2015 ובמעמד זה נקבעו ההליכים לשמיעת
8 ראיות.
9
10 12. דיוני שמיעת ראיות התקיימו ביום 31.05.2016 וביום 01.06.2016.
11
12 הצדדים הגישו סיכומיהם בכתב בהתאם להוראות בית המשפט.
13
14 13. להשלמת התמונה יצוין, כי הצדדים ניהלו הליכים נוספים בפני כב' הנשיאה, השופטת
15 אבירה אשקלוני, ובחודש מרץ אשתקד ניתן על ידה פסק דין הקובע, כי בהיותם
16 ידועים בציבור ומשהוכחה כוונת שיתוף, היה בין המנוחה והמתנגד שיתוף רכושי
17 שמכוחו הייתה היא בעלת מחצית מן הזכויות בבית המגורים שבמושב ומחצית מן
18 הזכויות ברכב שבחזקת המתנגד.
19

הבקשה לצו קיום הצוואה וההתנגדות לה

נימוקי ההתנגדות בתמצית:

- 20
21
22
23 14. בהינתן כי מדובר בצוואה שנערכה בפני רשות ושעה שהמנוחה הייתה מרותקת
24 למיטתה במועד עריכתה, היה על הנוטריון שבפניו נעשתה הצוואה לפעול בהתאם
25 לתקנות הנוטריונים ולבקש כי תוצג בפניו תעודה רפואית באשר למצבה הרפואי של
26 המנוחה טרם עריכת הצוואה, אולם הנוטריון לא עשה כן. בנסיבות אלו יש לבטל
27 הצוואה, ולמצער להעביר נטל ההוכחה באשר לכשרות המצווה לצוות ולהבחין בטיבה
28 של צוואה אל כתפי המשיבים.
29
30 15. נוכח מצבה הרפואי הקשה של המנוחה במועד עריכת הצוואה, היא לא הייתה כשירה
31 לצוות, ועדות לכך ניתן למצוא בעובדה שהמנוחה נפטרה כחודשיים בלבד לאחר

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 10-11-56056 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 11-11-14845 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 10-11-55844 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 11-09-6479 פלוני נ' אלמונים

- 1 עריכת הצוואה. עדות נוספת לכך ניתן למצוא בעובדה שחתימת המנוחה על הצוואה
2 שונה לחלוטין מן החתימה הרגילה שלה.
3
- 4 16. דין הצוואה להתבטל מחמת השפעה בלתי הוגנת - קיים חשש סביר כי הופעל על
5 המנוחה לחץ כבד לצוות רכושה עפ"י רצונו של המשיב 1 ולא בהתאם לרצונותיה.
6 עדות לכך ניתן למצוא בעובדה שהמנוחה ציוותה את מרבית רכושה למשיבים 1-3
7 ואילו לקטין, לו הייתה נתונה דאגתה הרבה, הורישה חלק זעום מרכושה.
8
- 9 17. דין הצוואה להתבטל היות שהמשיבים 1-3 או מי מהם נטלו חלק בעריכתה.
10
- 11 18. דין הצוואה להתבטל מחמת פגמים המצויים בה, שעה שיש בה הוראות בנוגע לבית
12 במושב ..., הגם שאין למנוחה זכויות כלשהן בו.
13
- 14 טענות המשיבים בתמצית:
15
- 16 19. המנוחה פנתה לנוטריון לצורך עריכת הצוואה עם גילוי מחלת הסרטן בגופה, דהיינו
17 זמן רב טרם החתימה על הצוואה.
18
- 19 20. עפ"י ההוראות בתקנות הנוטריונים, לא חלה על הנוטריון החובה לצרף תעודה
20 רפואית, שעה שבמועד עריכת הצוואה לא הייתה המנוחה מאושפזת בבית חולים או
21 "מרותקת למיטתה".
22 על אף מחלתה, הייתה המנוחה צלולה בחשיבתה וכשירה לצוות.
23
- 24 21. טענות המתנגד באשר לבית המגורים שבמושב אינן רלוונטיות, שעה שהתנהלו
25 הליכים משפטיים באשר לזכויות המנוחה בו אשר נחתמו בחודש מרץ אשתקד בפסק
26 דין הקובע, כי המנוחה הייתה בעלת מחצית מן הזכויות בבית.
27
- 28 22. אין לקבל הטענה, כי הקטין זכה בחלק קטן מעיזבון המנוחה. חלקו של הקטין
29 בעיזבון המנוחה הוא גדול; המנוחה ידעה היטב, כי לאבי הקטין איתנות פיננסית וכי
30 מצבו הכלכלי טוב, ומן הסתם הביאה נתון זה בחשבון עת החליטה כיצד לחלק רכושה
31 בין ארבעת ילדיה לאחר הסתלקותה מן העולם.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 10-11-56056 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 11-08-14845 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 10-11-55844 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 11-09-6479 פלוני נ' אלמונים

1

2 23. יש לדחות הטענות בדבר השפעה בלתי הוגנת, שעה שהמנוחה הייתה עצמאית הן
3 מבחינה פיזית והן מבחינה שכלית - הכרתית. במועד החתימה על הצוואה לא הייתה
4 למנוחה כל תלות בסביבתה.

5

6 24. אין ממש בטענות המתנגד כי המשיבים נטלו חלק בעריכת הצוואה. המשיבים כלל לא
7 ידעו אותה עת כי אמם ערכה צוואה.

8

9

דיון והכרעה:

10

11 26. מן האמור עולה, כי אלו הן השאלות בהן יש להכריע:

12

13 א- האם הצוואה, בהיותה צוואה שנעשתה בפני רשות, נערכה בהתאם להוראות
14 הדין, ומה נפקות יש להכרעה זו באשר לתוקפה ולנטלי ההוכחה בעניין זה;

15

16 ב- האם הייתה המנוחה כשירה לצוות; האם הייתה נתונה להשפעה בלתי הוגנת;
17 והאם המשיבים נטלו חלק בעריכת הצוואה.

18

19 נפנה, אפוא, לבחינת השאלות הללו כסדרן.

20

21 האם הצוואה עומדת בדרישות הדין:

22

23 25. סעיף 18 לחוק הירושה, תשכ"ה-1965 (להלן: "חוק הירושה") קובע, כי ניתן לערוך
24 צוואה באחת מארבע דרכים: בכתב יד, בעדים, בפני רשות או בעל פה.

25

26 26. סעיף 7(9) לחוק הנוטריונים, תשל"ו-1976 (להלן: "חוק הנוטריונים") קובע: "נוטריון
27 מוסמך: ... (9) לערוך מסמך או לעשות בו פעולה אחרת כשהעריכה או עשיית
28 הפעולה בידי נוטריון דרושה או מותרת על פי דין, לרבות דין של מדינת חוץ, או על פי
29 מסמך אחר".

30

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 27. סעיף 19 לחוק הנוטריונים קובע: "אישורו של נוטריון לפי חוק זה והתקנות על פיו,
2 יהיה ראייה מספקת בהליך משפטי, ללא צורך בראיה נוספת, לדברי הנוטריון או
3 למעשיו לדברי אחרים ולמעשיהם שאמרו או עשו בפניו והכל כאמור באישור".
4
- 5 28. סעיף 22 לחוק הירושה עניינו בצוואה שנעשתה בפני רשות וס"ק 22(ז) קובע, כי בעניין
6 בו עסקינן, דין נוטריון כדין שופט.
7
- 8 29. על נוטריון אשר נערכת בפניו צוואה בכובעו כ"רשות" לעמוד בהוראת תקנה 4 לתקנות
9 הנוטריונים, תשל"ז-1977 (להלן: "תקנות הנוטריונים"), הקובעת כהאי לישנא:
10 "א)נתבקש נוטריון לערוך אישור על עשיית פעולה בפניו, יברר תחילה אם הניצב
11 בפניו כשיר לעשייתה של הפעולה מבחינת גילו.
12 ...
13 (ד) נוטריון לא ייתן אישור על עשיית פעולה בפניו אם בכל נסיבות העניין לא שוכנע
14 שהניצב בפניו פועל מרצונו החופשי ושהוא מבין הבנה מלאה את משמעותה של
15 הפעולה.
16 (ה)לא ייתן נוטריון אישור על עשיית פעולה בפניו אם המבקש לבצע את הפעולה
17 מאושפז בבית חולים או מרותק למיטתו, כל עוד לא הוצגה בפניו תעודה רפואית לפי
18 טופס שבתוספת הראשונה שהוצאה ביום עשיית הפעולה; התעודה הרפואית תצורף
19 לעותק האישור שיישמר בידי הנוטריון".
20
- 21 30. הנה כי כן, על נוטריון המאשר עשיית צוואה לוודא כשירותו של המצווה שבפניו
22 לצוות; ולוודא כי המצווה מבין באופן מלא את משמעות הפעולה שלו ופועל מרצונו
23 החופשי. כן וככל שהמצווה מאושפז בבית חולים או "מרותק למיטתו" על הנוטריון
24 לאשר עריכת הצוואה רק ובכפוף לכך שתוצג בפניו תעודה רפואית באשר לכשירות
25 המצווה ועליו לצרפה לאישור שניתן על ידו.
26
- 27 ככל שאישור הנוטריון על עריכת הצוואה ניתן בהתאם להוראות החוק והתקנות
28 באשר הובאו לעיל, הרי שאישור זה יהווה ראייה מספקת לכשירות המצווה בהליך
29 משפטי בלא צורך בראיה נוספת.
30
- 31 31. בענייננו אין חולק, כי הצוואה נושא הדיון היא צוואה שנערכה בפני רשות. כך גם אין
32 חולק, כי הנוטריון לא צירף תעודה רפואית לצוואה אשר נערכה ואושרה על ידו.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1
- 2 32. הצדדים חלוקים באשר למצבה הפיזי של המנוחה במועד עריכת הצוואה, עת לדידו
- 3 של המתנגד, היא הייתה "מרותקת למיטתה" ולכן ולצורך מתן אישור הנוטריון על
- 4 עריכת הצוואה בפניו, היה עליו לדרוש הצגת תעודה רפואית בעניינה של המנוחה.
- 5 מנגד, לדידם של המשיבים, המנוחה לא הייתה "מרותקת למיטתה" ולכן לא נדרשה
- 6 כלל ועקר הצגת תעודה רפואית בפני הנוטריון טרם עריכת הצוואה.
- 7
- 8 33. משכך יש לבחון האם המנוחה הייתה "מרותקת למיטתה" במועד עריכת הצוואה, אם
- 9 לא.
- 10
- 11 34. באשר למונח "מרותק למיטתו" נקבע: "ואכן, הפסיקה הרחיבה את המונח 'מרותק
- 12 למיטתו' וקבעה כי גם במקרים בהם דובר באדם המתקשה להתנייד או באדם מבוגר
- 13 אשר מחמת גילו או חוליו קשה לו לצאת מביתו, יש צורך בקבלת תעודה רפואית
- 14 בטרם עריכת צוואה (ראו שוחט, בעמ' 94)".
- 15 עמ"ש (י-ם) 13612-12-12 יוסרא דרוויש נ' סאמי דרוויש, פורסם במאגרים
- 16 האלקטרוניים.
- 17
- 18 35. בכל הענווה מקובלים עליי דברי חברי, סגן הנשיא (כתוארו אז) כב' השופט נפתלי
- 19 שילה, לפיהם יש ליתן למונח זה פרשנות רחבה ולא פרשנות דווקנית: "את המילים
- 20 'מרותק למיטתו' שמצוינות בתקנה, אין לפרש באופן המילולי והמצומצם, אין
- 21 הכוונה שרק אדם שלא יכול לשבת כלל יוגדר כמי שמרותק למיטתו. אדם שלא יכול
- 22 ללכת אפילו בביתו ללא עזרה, או אדם שלא יכול לצאת מביתו למשרד עורך דינו
- 23 לצורך עריכת צוואה, מחמת שהוא זקוק לעזרה בהליכה ומתקשה בירידת מדרגות,
- 24 יש להגדירו כמי שמרותק למיטתו."
- 25
- 26 ראו: ת"ע (ת"א) 55650-05-16 ר' נ' י' וכן: ת"ע (י-ם) 41361/09 ר' א' נ' י' א'; ת"ע
- 27 (בי"ש) 1390/04 פלונית נ' פלוני; ת"ע (נצרת) ע.ס נ' ד.ע' (פורסמו במאגרים
- 28 האלקטרוניים).
- 29
- 30 36. יובהר כבר כעת, כי לאחר עיון בחומר המונח לפניי ושמיעת העדויות שוכנעתי
- 31 שהמנוחה הייתה מרותקת למיטתה במועד עריכת הצוואה.
- 32

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 14.01.2010 ראשית, אין חולק כי המנוחה אושפזה בבית החולים "סורוקה" ביום 14.01.2010 37.
2 ושוחררה מבית החולים ביום 21.01.2010, כלומר עשרה ימים בלבד טרם עריכת
3 הצוואה (ראו נספחים ה' ו- ז' לתצהיר התובע).
4
5 ממכתב הקבלה של המנוחה במחלקת האשפוז האונקולוגי מיום 14.01.2010 צוין 38.
6 מחד, כי היא "מתהלכת", אך מאידך ותחת הרובריקה "סיכון לנפילה" צוין "45"
7 בסיכון לנפילה" ותחת הרובריקה "יציבות בהליכה" נכתב "חולשה" (ראו נספח י"א
8 לתצהיר העדות הראשית של התובע).
9
10 עיון בתיק הרפואי שלה בהתייחס לתקופת האשפוז האמורה מעלה, כי המנוחה סבלה 39.
11 מקשיים בניידות וביציבות:
12
13 ביום 17.01.2010 צוין: "...הורדה היום מהמיטה בסיוע פיזיותרפיסטית" (נספח ו'
14 לתצהיר העדות הראשית של המתנגד, עמ' 54).
15
16 ביום 18.01.2010 צוין: "המטופלת יושבת במיטה עם משקפי חמצן, לדבריה לא
17 התהלכה מיום חמישי. עברה לישיבה בקצה המיטה באופן עצמאי. קמה מישיבה
18 לעמידה בהשגחה והכוונה. נזקקה למעט תמיכה בעמידה... הלכה בתמיכה עד לכיור
19 ומשם חזרה והתיישיבה בכורסא" (נספח ו' לתצהיר העדות הראשית של המתנגד, עמ'
20 55).
21
22 ביום 19.01.2010 צוין: "בת 51. שוכבת במיטה עם משקפי חמצן. קמה לישיבה
23 באופן עצמאי. הלכה בתמיכה קלה עד פתח החדר ובחזרה (10-8 מ'). מתעייפת מאד
24 מההליכה, מתנשפת, מרגישה מאמץ גדול. עברה בהשגחה לישיבה בכורסא" (נספח
25 ט' לתצהיר העדות הראשית של המתנגד).
26
27 ביום 20.01.2010 צוין: "קמה לישיבה באופן עצמאי, הלכה עם השגחה 4-5 מ', מאוד
28 עייפה וחשה סחרחורת. חזרה למיטה – ישיבה כמה דקות עם רגליים על הרצפה
29 ואח"כ שוב הרימה אותן למיטה" (נספח ט' לתצהיר העדות הראשית של המתנגד).
30
31 ביום 20.01.2010 צוין עוד: "...מתקשה ללכת ללא משקפי חמצן" (נספח ו' לתצהיר
32 העדות הראשית של המתנגד, עמ' 56).

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1
2 40. המשיבים הציגו בפני בית המשפט סרטון המתעד את המנוחה יום לאחר עריכת
3 הצוואה.
4 כפי שעולה מהסרטון ומתמלול השיח המתועד בו, המנוחה אכן הייתה מוגבלת
5 בתנועתה ובניידות שלה, תוך שהיא מבטיחה לבני משפחתה, כי תוך שבוע תשוב
6 ללכת:
7 **"המתנגד: אנחנו רוצים אותך הולכת ומחייכת ולא כואבת,**
8 **אמא: אה למה שהייתי?**
9 **המתנגד: בטח.**
10 **אמא: אני אהיה אל תדאג.**
11 **המתנגד: אנחנו לא דואגים.**
12 **אמא: תוך שבוע אני הולכת על הרגליים"** (עמ' 3 לתמלול השלישי – סומן כ-ת'3).
13
14 41. מעדות הנוטריון עולה, כי לבקשת המנוחה הוא הגיע לביתה להחתימה על הצוואה
15 שערך עבורה: "ש. אתה הגעת לבית ב.... להחתיים אותה? ת. כן, זה היה כך, סיכמתי
16 שהיא תבוא אליי. היא התקשרה ואמרה שזה בעיה בשבילי, זו שאמורה להקפיץ
17 אותי לא נמצאת, אז היא אמרה כשאני אצא להפסקת צהריים אבוא אליה" (עמ' 75
18 לפרוטוקול ש' 22 עד עמ' 76 ש' 3-1).
19
20 42. לתצהיר העדות הראשית של המשיבים צורף מסמך שכותרתו "סיכום פגישה" אשר
21 נטען, כי נחתם בידי הנוטריון ובו סיכום תוכנה של הפגישה שנערכה בינו ובין המנוחה
22 נכון ליום 31.01.2010, הפגישה אשר במסגרתה נחתמה צוואת המנוחה.
23
24 במסמך זה צוין, בין היתר, כי: **"המנוחה איננה הייתה מאושפזת או מרותקת**
25 **למיטתה אלא, קראה את דברי המצווה, הצהירה כי ברצונה החופשי וחתמה על גביה**
26 **בהיותה בהכרה מלאה ובדעה צלולה. מצבה הגופני לא היה טוב, אך דעתה הייתה**
27 **צלולה"** (נספח ג' לתצהיר העדות הראשית של המשיבים).
28
29 הנוטריון בעדותו ציין, כי המסמך נכתב על ידו או ע"י מי מטעמו (עמ' 69 לפרוטוקול
30 ש' 21-6).
31

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 בעניין זה העיד עוד הנוטריון: "ש. אתה מציין בסעיף 4 לאותו מסמך סיכום פגישה
2 בסוף הסעיף (נספח ג'). מצבה הגופני לא היה טוב, איך זה בא לידי ביטוי? ת. כשהיא
3 הלכה היא החזיקה באגן, זה לאור היכרותי ימים ימימה אותה.
4
- 5 ש. המצב הגופני שלה בסעיף 4, כך שהיא החזיקה את האגן שלה? ת. פחות או יותר.
6 היה קשה לה ללכת" (עמ' 75 לפרוטוקול ש' 19 עד עמ' 76 ש' 5).
7
- 8 עוד העיד הנוטריון כי ידע על מחלתה של המנוחה, על חומריתה ועל התפתחותה (עמ'
9 72 לפרוטוקול ש' 22 עד עמ' 73 ש' 5).
10
- 11 כן ציין, כי ידע על שחרורה מאשפוז בן שמונה ימים בבית החולים ימים ספורים טרם
12 התקיימה פגישתם (עמ' 76 לפרוטוקול ש' 8-9).
13
- 14 הנוטריון העיד עוד בעניין מצבה הרפואי של המנוחה: "עו"ד .. הייתי מודע לכל
15 המצב הרפואי של המנוחה כפי שהצבעת עליו במסמכים הרפואיים, היא סיפרה לי
16 את הכל. יתרה מזאת היא סיפרה שהם שוקלים לעשות טיפול ביותרפי, במקום
17 כימותרפי" (עמ' 78 לפרוטוקול ש' 2-4; עמ' 83 לפרוטוקול ש' 2-6).
18
- 19 כן העיד, כי היכרותו עם המנוחה השתרעה על פני תקופה ארוכה, וכי השוני במצבה
20 הבריאותי כשם שהוא הבחין בו במועד עריכת הצוואה היה בקולה, שהלך ונחלש (עמ'
21 73 לפרוטוקול ש' 9-12).
22
- 23 מעדות הנוטריון אף עלה, כי משך כל הפגישה שלו עם המנוחה במסגרתה נחתמה
24 צוואתה, היא הייתה ישובה על הספה (שזלונג) ולא קמה ממנה (עמ' 87 לפרוטוקול ש'
25 14, עמ' 88 ש' 5), וכי הוא לא ראה אותה מתהלכת בביתה (עמ' 76 לפרוטוקול ש' 17-
26 18).
27
- 28 מתוך הדברים שהובאו לעיל ניתן להסיק, כי במועד עריכת הצוואה הייתה המנוחה
29 מרותקת למיטה.
30 ודוק, גם אם שהתה המנוחה אותה שעה בביתה ולא הייתה מאושפזת במוסד רפואי
31 כלשהו, וגם אם יכולה הייתה ללכת על רגליה, הרי שמצבה הפיזי היה ירוד, היא
32 הייתה חלשה, ומן הראיות שהוצגו בפניי שוכנעתי, כי הייתה מוגבלת בתנועתה.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1
- 2 .45 פסיקת בית המשפט העליון כבר הדגישה את החשיבות שיש בהצגת תעודה רפואית
- 3 טרם עריכת צוואה כאשר מדובר במצווה אשר קם ספק באשר לכשירותו לצוות:
- 4 **"...סבורני כי צדק השופט י שנלך כאשר ציין כי מוטב יעשו עורכי דין העורכים**
- 5 **צוואה בעדים אם יבחנו האם מתעורר חשש שהמצווה אינו כשיר לצוות, במיוחד**
- 6 **כאשר מדובר במצווים באים בימים הסובלים מבעיות קוגניטיביות ומבעיות רפואיות**
- 7 **שונות. במידה ואכן מתעורר חשש כזה, יפנה עורך הצוואה את המצווה לבדיקה**
- 8 **רפואית עצמאית שתיערך כמובן בטרם תיחתם הצוואה. בדיקה כזו תשמש, בראש**
- 9 **ובראשונה, כדי להבטיח כי הצוואה הנערכת בידי עורך הדין, אכן מהווה מימוש של**
- 10 **האוטונומיה וחופש הרצון של המצווה."**
- 11
- 12 ראו: בע"מ 3777/12 פלוני נ' פלונית, פורסם במאגרים האלקטרוניים.
- 13
- 14 דברים אלה כוונו אמנם לעורכי דין העורכים צוואות בעדים, אך כוחם יפה ממילא
- 15 וביתר שאת ביחס לנוטריונים שבפניהם נערכות ומאושרות צוואות, ומעמדם בהקשר
- 16 זה הוא כשל רשות, על כל הנובע ומשתמע מכך, וממילא כפופים הם גם להוראות
- 17 שבתקנות הנוטריונים, כאמור לעיל.
- 18
- 19 .46 בנסיבות אלו היה על הנוטריון, אשר עפ"י עדותו ידע אודות מצבה הרפואי המתדרדר
- 20 של המנוחה ובתוך כך ידע, כי סמוך לפני פגישתם שוחררה המנוחה מאשפוז ממושך
- 21 בבית החולים, ואשר הוא עצמו ציין כי מצבה הגופני אותה שעה לא היה שפיר,
- 22 לדרוש ממנה טרם עריכת הצוואה ומתן האישור לעשייתה, כי תציג בפניו תעודה
- 23 רפואית בדבר כשירותה לצוות.
- 24
- 25 .47 נוכח האמור דעתי היא, שהאישור אשר ניתן ע"י הנוטריון לעריכת הצוואה אינו יכול
- 26 להוות, לשם ההכרעה בהליכים שבפניי, ראיה מספקת לכשירות המנוחה לצוות כאמור
- 27 בסעיף 19 לחוק הנוטריונים.
- 28
- 29 .48 יובהר, כי קביעה זו נוגעת למצבה הפיזי של המנוחה בלבד נוכח הדרישה שבתקנות
- 30 הנוטריונים, אולם אין בה כדי לקבוע ממצאים באשר לכשירותה המנטלית לצוות נכון
- 31 למועד עריכת הצוואה, והתייחסות לכך תובא בהמשך.
- 32

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 49. בנסיבות אלו יש לבחון מהי הנפקות שיש למחדל שבאי צירוף תעודה רפואית בעניינה
2 של המנוחה לצוואה שהניחה אחריה על תוקפה של צוואה זו.
3
- 4 50. אליבא דמלומדים, העדר תעודה רפואית הנלווית לצוואה מהווה פגם פורמלי, ולצורך
5 קיום הצוואה יזדקק בית המשפט להוראת סעיף 25 (א) לחוק הירושה על כל המשמע
6 מכך. ראו: ש. שוחט, מ. גולדברג, י. פלומין דיני ירושה ועיזבון (תשע"ד-2014), בעמ'
7 115 והפסיקה המאוזכרת שם.
8
- 9 51. בפסיקה נקבע, כי העדרה של תעודה רפואית בניגוד להוראות שבתקנות הנוטריונים
10 מעביר את הנטל להוכיח תוקפה של הצוואה אל כתפי המבקש לקיימה: "ברור הוא כי
11 בעת עשיית הצוואה לא התקיימו הוראות תקנה 4(ה) לתקנות הנוטריונים,
12 שהחשובה שבהן נוגעת לקיומה של תעודה רפואית שהוצאה ביום עשיית הפעולה.
13 על חשיבותה של תעודת רופא, המשקפת את מצבו הרפואי של חולה המאושפז בבית
14 חולים, ביום עשיית הפעולה, אין צורך להרבות במילים, ולא בכדי הותקנה התקנה
15 הנ"ל. תעודה אשר כזאת לא הייתה בפני הנוטריון, ובכך הפגם העיקרי שבאישור
16 הנוטריון, אשר העביר את הנטל על המשיב להוכיח את גמירות דעתו של המנוח בעת
17 שחתם על הצוואה".
18
- 19 ראו: ע"א 38/88 זלוף נ' זלוף, פ"ד מו(3) 184, עמ' 189-188.
20
- 21 52. כן נקבע, כי: "...הדרישה להמצאת תעודה רפואית, נועדה כדי להבטיח, ככל האפשר
22 כי בעת עריכת המסמך הנוטריוני היה עורך המסמך בהכרה מלאה ובדעה צלולה,
23 אחראי על מעשיו וכשיר לעשות פעולה בפני נוטריון. דרישה זו, אף שהיא משליכה
24 על פי התקנות ולעניין תוקפו של המסמך, בסופו של יום היא בעלת ערך ראייתי
25 ולטעמי, במקרים יוצאי דופן בהם קיימת מסה של ראיות רפואיות המבססות את
26 צלילות דעתו ומצבו ההכרתי והקוגניטיבי של עורך המסמך, וכאשר המבקש להוכיח
27 את תוקפו של המסמך מרים את הנטל לעניין גמירות דעתו של עורך המסמך, ייתכן
28 שניתן להסתפק בראיות אלה אף כאשר לא הומצאה תעודה רפואית כנדרש".
29
- 30 עמ"ש 515/09 פלוני נ' אלמוני פורסם במאגרים האלקטרוניים.
31

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

1 משאלה הם פני הדברים, הרי שהנטל להוכחת גמירות הדעת וכשירותה של המנוחה לצוות,
2 וכפועל יוצא מכך, תוקפה של הצוואה, מוטל על כתפי המשיבים, ויש לבחון, אפוא, האם עלה
3 בידם להרים נטל זה.

4

5

כשירות המנוחה לצוות:

6 53. נקודת המוצא בכלל ולצורך הדיון דלהלן היא, שחזקה על אדם שהוא כשר לפעולות

7 משפטיות, ובהן עשיית צוואה, וחזקה היא על מצווה, כי בעת עשיית צוואתו ידע
8 להבחין בטיבה של צוואה.

9 בע"א 1212/91 קרן לב"י ואח' נ' פ' בינשטוק ואח' וערעור שכנגד, פ"ד מח(3)705, 716
10 קובע בית המשפט העליון כהאי לישנא:

11 "עיקר הוא כושרו של אדם לשפוט כראוי את המציאות הסובבת אותו; יכולתו לגבש
12 כוונה ורצון; ולסוף – יכולתו וכוחו לכוון את התנהגותו על פי אותה מציאות ובהתאם
13 לאותה כוונה ולאותו רצון. הגבלת כשרות תבוא במקום שכושר שיפוטו של אדם נפגם
14 כדי כך שהחברה רואה צורך להגן עליו מפני עצמו מפני מעשיו ומפני מחדליו
15 שמקורם בשיפוט מציאות לקוי – ומפני הזולת, העשוי לנצל לרעה את רפיסות דעתו
16 ואת כושר שיפוטו הלקוי".

17

18 54. בע"א 5185/93 היועץ המשפטי לממשלה נ' רינה מרום, פ"ד מט(1)318, 327-328

19 מבהיר בית המשפט העליון, כי לצורך פרשנות הביטוי "לא ידע להבחין בטיבה של
20 צוואה" שבסעיף 26 לחוק הירושה, נדרשת בחינה של שני יסודות: הבנה ורצון חופשי
21 של מצווה פלוני להבחין בטיבה של צוואתו שלו. קיום שני היסודות הללו יובילנו
22 למסקנה כי אדם היה כשיר לצוות ולכן צוואה שעשה תקפה.

23 כן מבהיר שם בית המשפט העליון, כי על פי המבחן העקרוני שנתקבל בפסיקה "רואים
24 אדם כיודע להבחין בטיבה של צוואה אם בעת עריכתה הבין שהוא חותם על צוואה;
25 הבין כי הוא נותן רכושו ולמי שהוא נותן; ידע את היקף רכושו; והיה מודע לציפיות
26 של אלה שהוא מיטיב עמהם ושל אלה שהוא מדיר מצוואתו". שם, בעמ' 328.

27

28 55. ומדברים כלליים אלה נשוב לענייננו.

29 זהו המקום להבהיר, כי הגם שמצאתי, כאמור, כי אי צירוף תעודה רפואית בעניינה
30 של המנוחה לאישור הצוואה באשר ניתן ע"י הנוטריון אינו עונה על הוראות הדין,
31 עדות הנוטריון בנוגע להתרשמותו ממצבה המנטלי של המנוחה וביחס לכשירותה
32 לצוות נמצאה על מהימנה, סדורה וקוהרנטית על ידי: "ש. המילה סטנדרטי מטרידה

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

1 אותי. האם אישרת את צוואתה באופן מכני אוטומטי סטנדרטי, או שמא עשית כן
2 לאחר שנוכחת לדעת שכל מה שכתוב באותו סעיף סטנדרטי מתקיים הלכה למעשה
3 במעמד שבו אתה נמצא, המנוחה נמצאת ואכן מתקיים בה כל תג ותג ממה שכתבת.
4 ת.אתה הופך את זה לסרט ריגשי, אני חייב לומר שכשיצאתי משם קצת בכיתי, היא
5 שוחחה איתי והסבירה לי את המצב שלה. היא ידעה בדיוק מה היא עושה, על מה
6 היא חותמת, על כך שנאלצה לחתום על דבר כזה. היא אמרה לי תראה איך אני
7 נראית מאז שאתה מכיר אותי. זה היה תוכן השיחה. כמוכן שהיא הייתה מודעת בוא
8 נאמר כך, אם לא הייתי מודע ב- 100 אחוז, זה גם הפתיע אותי מבחינת הריכוז שלה
9 יחסית לאנשים נורמליים שחותמים, אם היא לא הייתה במצב הזה לא הייתי
10 מחתיים אותה לחלוטין. סך הכל בצוואה נוטריונית זה שכ"ט מהנמוכים שאני גובה,
11 לא הייתי עושה דבר כזה, אם לא הייתי משוכנע ב- 100 אחוז שהיא מודעת ויודעת
12 על מה היא חותמת. ש.האם תוכל לעשות לנו וסלח לי על כך, כמו רשימת מכלת, של
13 אינדיקציה שמלמדות שהיא הייתה בדיעה צלולה והכרה מלאה. מה הביא אותך
14 להבין שהמנוחה בהכרה מלאה ובדיעה צלולה? ת. אתחיל מהתחלה. בדר"כ כל
15 הצוואות שנעשות, שכשאנשים נכנסים אלי למשרד ומדקלמים מה הם רוצים, אני
16 מתרשם ומכין צוואה ומחתיים אותם. במקרה שלה, כפי שאמרתי בחקירתה של
17 חברתי, התהליך של הכנת הצוואה ערך (צריך להיות: ארך – פ.ג.כ) מספר שבועות.
18 כל השיחות היו רק ביני לבינה, בלי שום תיווך באמצע, לא של אחיה, לא של חברים
19 או ילדים. כך שכשהגענו למוצר המוגמר, זה היה פרי רצון שלה. כמו שאמרתי קודם,
20 תוך כדי ייעוץ המצב המשפטי שלה, בתור ידועה בציבור וכו'. לעניין רגע החתימה,
21 האינדיקציות שלי הן: קודם כל שיחת החולין שנעשתה לפני כן, שוב הקדמתי
22 ואמרתי הבקאות שלה לגבי כל התסמינים שלה, התרופות שהיא מקבלת, למה היא
23 ככה ולמה אחרת. תיארה לי את המצב שלה, היא סיפרה לי על הילד הקטן שישאר
24 בלי אמא. אמרה שהיא מנסה לדאוג לו כמה שהיא יכולה, לגבי הלימודים. לפני כן
25 בשיחות קודמות היא שאלה, איך אוכל להבטיח לו את הכסף שלא יבזבז או יקנה
26 אופנוע או דברים כאלה. אמרתי לה תחלקי את הסכום עד לגיל מסוים, מגיל 18 עד
27 אחרי צבא, בהנחה שאולי יחתום קבע. לאחר מכן בגיל שיצטרך ללמוד, שיהיה לו
28 עוד סכום. כך שבגיל כזה הילדים עלולים להתפתות ולבזבז את הכסף. אז רצוי
29 שמחצית מהסכום הוא יקבל מגיל מסוים. שוב אנו קפצנו ממצב למצב זה היה לפני
30 כן. ביום החתימה היא סיפרה לי על המצב שלה, אמרה באירוניה אני מקווה שבפעם
31 הבאה אתה תראה אותי במצב טוב יותר. לאחר מכן היא קראה את הצוואה, חתמה,
32 והיה לה תיק שלה לידה, היא הוציאה מתוכו את פנקס השיקים, ושאלה כמה היא

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 10-11-56056 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 11-08-14845 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 10-11-55844 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 11-09-6479 פלוני נ' אלמונים

- 1 צריכה לשלם" (ההדגשות אינן במקור - פ.ג.כ.). ראו: עמ' 84 לפרוטוקול ש' 7 עד עמ'
2 85 ש' 18.
- 3
- 4 56. מעדות הנוטריון שוכנעתי, כי עפ"י התרשמותו הבלתי אמצעית ונוכח היכרותו רבת
5 השנים עם המנוחה, חרף מחלתה המתקדמת ומצבה הבריאותי המתדרדר, הדבר לא
6 פגע בצלילותה ובכשירותה המנטלית, וכפי הנראה בשל כך לא דרש שתוצג בפניו
7 תעודה רפואית אודות מצבה. מעדות הנוטריון שוכנעתי עוד, כי מעבר להיכרותו רבת
8 השנים עם המנוחה, כאמור, הוא הכירה היטב, ולכל הפחות באופן שנתן בידו היכולת
9 להתרשם כי הביעה בפניו את רצונה החופשי והאמיתי באשר לאופן בו יחולק רכושה
10 לאחר שתשיב נשמתה לבורא.
- 11
- 12 תיאורי הנוטריון בכל הנוגע להבנת המנוחה את מצבה הרפואי ולבקיאותה ביחס
13 לתרופות אותן נטלה ואף בנוגע לדאגותיה באשר לעתיד ילדיה לאחר מותה, מחזקים
14 עדותו בעניין צלילותה של המנוחה במועד עריכת הצוואה.
- 15 מעדותו שוכנעתי עוד, כי הליך עריכת הצוואה התנהל בשלבים, כאשר לאחר שהבינה
16 המנוחה כי המחלה שבגופה מתקדמת ומחריפה (כעולה מעדות הנוטריון - עמ' 75
17 לפרוטוקול ש' 4-6), היא החליטה לקדם העניין והחליטה צעדיה לעבר עריכת הצוואה.
18 ניסיון המתנגד לטעון, כי פניית המנוחה אל הנוטריון בשלב בו מחלתה החמירה יש בו
19 להעיד על העדר כשירותה לצוות במועד זה, דינו להידחות. לטעמי, ההיפך הוא הנכון:
20 אך טבעי והגיוני הוא הדבר, כי ככל שחשה והפנימה כי חייה מתקרבים אל קצם,
21 ביקשה המנוחה להחיש עריכת הצוואה, על מנת להבטיח כי מהלך זה יושלם טרם
22 תכניע אותה המחלה.
- 23
- 24 57. זאת ועוד, המתנגד עצמו אישר בעדותו כי "יכול להיות" שדברי הנוטריון היו דברי
25 אמת (עמ' 31 לפרוטוקול ש' 16 עד עמ' 32 ש' 16).
- 26
- 27 58. בהצהרת הנוטריון המופיעה באישור הצוואה שנערך על ידו נכתב כך: "**קראתי בפני**
28 **המצווה את דברי הצוואה כפי שרשמתי אותם כאמור, והמצווה הצהירה מרצונה**
29 **החופשי כי זוהי צוואתה וחתמה על הצוואה בנוכחותי, בהיותה בהכרה מלאה ובדעה**
30 **צלולה ומרצונה החופשי**".
- 31 יוזכר, כי עסקינן בצוואה בפני רשות, על כל המשתמע מכך.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 10-11-56056 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 11-08-14845 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 10-11-55844 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 11-09-6479 פלוני נ' אלמונים

- 1 מן התשתית הראייתית המונחת לפניי, לא שוכנעתי, כי הצהרת הנוטריון אינה עולה
2 בקנה אחד עם התרשמותו ממצבה המנטלי של המנוחה וממידת גמירות הדעת שלה.
3
4 59. אף עיון בחומר הרפואי בעניינה של המנוחה באשר הונח לפניי אינו מעלה, כי המנוחה
5 לא הייתה כשירה לערוך צוואה.
6
7 60. אכן וכפי שפורט לעיל, מצבה הגופני של המנוחה היה במגמת ירידה מתמדת עת מחלת
8 הסרטן בה לקתה החריפה והתפשטה בגופה. טבעם של דברים הוא, שעובדה זו באה
9 לידי ביטוי בתסמינים גופניים ובחולשה כללית של המנוחה בעטיה הוגבלו תנועותיה
10 והיא הפכה מרותקת למיטתה, כאמור. עם זאת, לא מצאתי בחומר הרפואי כל
11 אינדיקציה להתדרדרות במצבה המנטלי – הכרתי של המנוחה, ואף נהפוך הוא. מכל
12 המסמכים הרפואיים שהוצגו בפניי עולה, כי המנוחה התמצאה בזמן ובמקום והייתה
13 בהכרה מלאה:
14 במכתב הקבלה לאשפוז האונקולוגי מיום 14.01.2010 צוין: **"מערכת העצבים - מצב**
15 **הכרה : בהכרה, מתמצא בזמן, מקום ופרטים אישיים"**.
16 גם בטופס הקבלה מיום 14.01.2010 צוין: **"מצב מנטלי/ הכרה: בהכרה"** ; **"מצב**
17 **קוגניטיבי- מתמצא"**.
18 אף במכתב השחרור מבית החולים מיום 21.01.2010 עשרה ימים טרם החתימה על
19 הצוואה צוין: **"מערכת העצבים - מצב הכרה : בהכרה, מתמצא בזמן, מקום ופרטים**
20 **אישיים"**.
21
22 61. זאת ועוד, לתצהיר העדות הראשית של המתנגד צורף מסמך מיום 28.01.2010,
23 שלושה ימים בלבד טרם החתימה על הצוואה, ממכון האונקולוגיה בביה"ח "סורוקה"
24 ובו תיאור ההחמרה שחלה במחלת המנוחה, לרבות טיפולי קרינה במוח אותם קיבלה,
25 וחרף האמור, לא צוין דבר וחצי דבר באשר למצבה המנטלי או לפגיעה בו (נספח י'
26 לתצהיר).
27
28 62. מנגד, המשיבים הציגו בפני בית המשפט שלושה סרטונים קצרים אשר לטענתם צולמו
29 ביום 01.02.2010, יום לאחר שנערכה הצוואה, כאשר אחד מהם צולם ע"י המנוחה
30 עצמה, ובהם היא מתועדת במהלך חגיגת יום הולדת שנערכה למשיב 1.
31

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 לאחר הצפייה בסרטונים ועיון בתמלול המונח לפניי (מוצג ת' 3), שוכנעתי כי אכן
2 מצבה הגופני של המנוחה היה ירוד, כפי שהגיוני שיהא נוכח הטיפולים הקשים אותם
3 קיבלה נוכח מחלתה. מן הסרטונים עולה, כי המנוחה הייתה חלשה, מותשת ושכובה
4 במיטתה, אך צלולה לחלוטין בדעתה, ובתוך כך דיברה באופן ברור וענייני, התעניינה
5 בשלום ילדיה, בירכה את בנה לרגל יום הולדתו, הייתה מוטרדת מן המראה החיצוני
6 שלה נוכח הנשירה של שערות ראשה בעקבות המחלה והטיפול הכימותראפי, פרגנה
7 לכלתה, והביעה משאלתה ותקוותה כי יבואו ימים טובים יותר בהם תחלים
8 ממחלתה, תביא לעולם ילד נוסף, ותזכה עוד בחייה לנכדים. המנוחה הייתה ערה גם
9 לעניינים שוליים כדוגמת הצורך בהכנסת העוגה למקפיא ובהעברתה לאחסון בקופסת
10 פלסטיק על מנת שלא תתפוס מקום רב במקרר וכיו"ב.
11
- 12 התנהגות המנוחה, כמפורט לעיל, וכעולה מן הסרטונים, לרבות שימת הלב לפרטים
13 הקטנים, היחס שהעניקה לכל בני משפחתה, שאיפותיה לעתיד, דיבורה הענייני,
14 התמצאותה בזמן ובמרחב ודאגתה למראה החיצוני שלה, מעידים באופן חד וברור על
15 היותה בהכרה מלאה ועל צלילות דעתה.
16 לא מצאתי אינדיקציה בסרטונים הללו, שצולמו יום אחד בלבד לאחר עריכת הצוואה,
17 ולו קלה שבקלות, שיש בה להעיד שהוא זה על אי כשירותה של המנוחה או על חוסר
18 הבנה שלה את המתרחש סביבה או על העדר צלילות הדעת.
19
- 20 טענות המתנגד בסיכומיו לפיהן אין ראיה לכך שהסרטונים הללו צולמו ביום
21 01.02.2010, דינן להידחות. ראשית, לא ניתן להעלות טענות אלו רק בשלב הסיכומים
22 וככל שהמתנגד סבר כך, היה עליו להעלות טענותיו במועד המתאים לכך, ושנית, וזהו
23 העיקר, שעה שאין חולק כי יום ההולדת של המשיב 1 נחוג ב- 1 בפברואר ובשים לב
24 למצבה הפיזי של המנוחה, כעולה מן הסרטונים ומלמדנו כי מדובר בשנת 2010,
25 שוכנעתי בדבר אמיתות טענותיהם של המשיבים ולכן דין טענה זו להידחות.
26
- 27 כפי שעולה מעדות המשיב 1, המנוחה נהגה להשתמש במחשב הנייד, לקרוא הודעות
28 דוא"ל, לצפות בתמונות ולשוחח עם המשיבה 2 אשר שהתה בחו"ל במועדים
29 המדוברים באמצעות תוכנת ה"סקייפ" (עמ' 99 לפרוטוקול ש' 18 עד עמ' 100 ש' 1).
30 אף בסרטונים שהוצגו בפניי נראית המנוחה כשהיא ישובה והמחשב הנייד מונח עליה
31 והיא קוראת הודעות דוא"ל.
32

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 טענות המתנגד בסיכומיו לפיהן יש בעובדה כי ילדי המנוחה סייעו לה במלאכת
2 הבישול והניקיון כדי להעיד על אי כשירותה לצוות, מוטב היה שלא תיטענה, שהרי אך
3 טבעי ומתבקש, כי נוכח מצבה הגופני המתדרדר של המנוחה, יטו ילדיה שכם ויסייעו
4 לה בביצוע מטלות הבית.
5
6 68. לכל זאת ולצורך השלמת התמונה בלבד יש להוסיף את העובדה, כי המתנגד זנח
7 בקשתו למינוי מומחה רפואי, ומשכך וויתר, למעשה, על בחינת כשירותה של המנוחה
8 לצוות באמצעות מומחה לדבר, וממילא לא הונחה בפני בית המשפט חוות דעת
9 רפואית השוללת כשירותה.
10
11 69. מכל האמור בהרחבה לעיל הגעתי לכלל מסקנה, כי המנוחה הייתה כשירה לצוות
12 במועד עריכת הצוואה.
13
14 נטילת חלק בעריכת הצוואה:
15
16 70. טענות המתנגד כי המשיבים 1-3 נטלו חלק בעריכת הצוואה נטענו בעלמא ומבלי
17 שהוצגה בפני בית המשפט כל ראיה המעידה על כך.
18
19 71. המתנגד עצמו אישר בעדותו, כי לא ראה את הנוטריון מגיע לבית המנוחה לצורך
20 החתמתה על הצוואה; כי לא ראה אותו במהלך הפגישה עמה, ואף לא ראה אותו
21 בצאתו מביתה (עמ' 37 לפרוטוקול ש' 2-7).
22
23 72. המתנגד הודה בעדותו, כי לא ראה את המשיבים או מי מהם שוהה עם הנוטריון ועם
24 המנוחה באותו חדר (עמ' 37 לפרוטוקול ש' 1-3).
25
26 כן ציין בעדותו, כי אינו זוכר כלל האם במועד עריכת הצוואה שהה בבית המגורים
27 שלו ושל המנוחה או בסביבתו (עמ' 36 לפרוטוקול ש' 18 עד עמ' 37 ש' 1).
28
29 בהמשך הודה המתנגד בעדותו באופן מפורש, כי הוא עצמו לא היה נוכח במועד עריכת
30 הצוואה (עמ' 37 לפרוטוקול ש' 13-15), ואף הודה כי לא התקין מצלמה נסתרת

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 בביתו, וכי לא היה בידו כל אמצעי שהוא אשר אפשר לו לצפות בנסיבות בהן נערכה
2 הצוואה (עמ' 37 לפרוטוקול שי' 16-22).
- 3
- 4 מעדותו של המתנגד עולה, כי בטענתו לפיה המשיבים 1-3 או מי מהם נטלו חלק
5 בעריכת הצוואה הוא משליך יהבו על עדות הבן, אשר היה אותה שעה כבן 10
6 שנים בלבד: "לאחר שקראתי את הצוואה, ראיתי את תוכנה. אז הילד שאל אותי למה
7 אני כל כך מוטרד, אמרתי לו, אז מה שהוא סיפר לי, שאומר שהיה איזה אדם בבית
8 שלהם, ש... ו... היו שם, שהם היו גם בחדר. לא רק זה, הם (צריך להיות הוא –
9 פ.ג.כ) גם סיפר על מה הם דיברו באוטו וניסו להרגיע אותו, אל תדאג ... אחינו היקר,
10 אביך מנוול כזה או אחר, כפי שמצטייר מתוך התצהירים של המכובדים האלה, גם
11 לזה תהיה חשיבות, מתוך 900 עמודים שאני אבא שלא נמצא, אבא שלא גידל את
12 הילד, אבא שיוזם את המקלחות המשותפות עם הילד, כל שאר הסוכריות שכב'
13 השופטת אשקלוני לא הסכימה לחקור עליהם במשך 5 שנים על האמת שכתובה
14 שם. הוא גם סיפר לי, איך נערכה הצוואה. לכן התשובה היא לא נכון. ש. אם אני
15 מבין נכון, כל מה שתיארת עכשיו, זה דברים שילד בן 10 אמר לך. ת. נכון מאוד. אני
16 מזכיר לך שהילד בן 10 הזה, נכנס לשופטת בית המשפט, בעקבות מה שאמר לה,
17 היא נאלצה לשנות את החלטת בית המשפט. הילד הזה ... " (עמ' 38 לפרוטוקול שי' 9
18 עד עמ' 39 שי' 3).
- 19
- 20 המתנגד אף אישר, כי גרסתו זו הובאה בפני בית המשפט רק במועד הדיון, וכי אין לה
21 ביטוי בכתבי הטענות שלו ובתצהיריו (עמ' 39 לפרוטוקול שי' 4-15).
- 22
- 23 בעניין זה יוער, כי שעה שהמתנגד עצמו לא היה עד לדברים, מדובר בעדות מפי
24 השמועה, ואין היא נתמכת בראיות נוספות.
- 25
- 26 מעדות הנוטריון, שלא נסתרה, עולה, כי המנוחה שילמה לו בעצמה ובתום הפגישה
27 שהתקיימה ביניהם שכרו עבור עריכת הצוואה, ועולה עוד, כי המשיבים 1-3 או מי
28 מהם לא היו נוכחים במועד עריכת הצוואה: "ש. מי היה בבית כשאתה באת להחתים
29 אותה על הצוואה? ת. הייתה חברה שלה, לא יודע כשבאתי היא נתנה פקודה
30 למישהי להכין לי קפה או מיץ. לא נראתה לי הבת שלה, נראתה לי בגיל של חברה
31 שלה יותר. ש. מישהו מהילדים היה בבית? ת.לא. לא זכור לי. את השיק המנוחה

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 רשמה לי, הייתה לה יכולת לתלוש את השיק מפנקס השיקים" (עמ' 78 לפרוטוקול
2 שי' 17-22).
- 3
- 4 75. הנוטריון אף שלל מכל וכל את הטענה, כי המשיבים 1-3 היו מעורבים בהכנת הצוואה
5 (עמ' 85 לפרוטוקול שי' 19-20), ועדותו מהימנה עליי.
- 6
- 7 76. בנסיבות אלו אני קובעת, כי המשיבים 1-3 לא לקחו חלק בעשיית הצוואה.
8
- 9 האם עצם חלוקת העיזבון באמצעות הצוואה בין ילדי המנוחה באופן שאיננו שוויוני מעיד כי
10 הופעלה עליה השפעה בלתי הוגנת:
- 11
- 12 77. לדידו של המתנגד הופעלה על המנוחה השפעה בלתי הוגנת, וכפועל יוצא מכך,
13 מבטאות ההוראות שבצוואתה את רצון המשיב 1 ולא את רצונה שלה. כך, בסופו של
14 יום, הנחילה המנוחה, אשר כל חייה דאגה לרווחת בנה הקטין, חלק קטן מאד
15 מרכושה (סעיפים 23-25 לכתב ההתנגדות).
- 16
- 17 78. בצוואת המנוחה נקבעו ההוראות הבאות:
- 18
- 19 א- זכויות המנוחה בדירה ברח' בקריית גת – תועברנה בחלקים שווים למשיבים
20 1-3.
- 21
- 22 ב- זכויות המנוחה בדירה ברח' ה.... בקריית גת - תועברנה בשלמותה לאחיה, מר
23
- 24
- 25 ג- זכויות המנוחה בדירה המצויה ב..... - תועברנה בחלקים שווים לארבעת ילדיה
26 (המשיבים 1-3 והקטין).
- 27
- 28 ד- הכספים אשר נצברו ע"ש המנוחה בחברות הביטוח/ קופת גמל/ פנסיה יחולקו
29 למשיבים 1-3 בחלקים שווים.
- 30
- 31 ה- הכספים המצויים בחשבון הבנק של המנוחה – סך של 100,000 ₪ מתוך כספים
32 אלו יועבר לקטין והיתר יחולק בחלקים שווים בין המשיבים 1-3.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1
2 -1 כל יתר רכוש המנוחה יחולק בין ארבעת ילדיה (המשיבים 1-3 והקטין) בחלקים
3 שווים.
4
5 79. למקרא הצוואה נראה, כי המנוחה לא חילקה רכושה באופן שווה בין ילדיה. עם זאת,
6 לא מצאתי כיצד יש בעובדה זו, עליה משליך המתנגד יהבו, ללמדנו כי הופעלה על
7 המנוחה השפעה בלתי הוגנת בעטיה בחרה לצוות רכושה כשם שציוותה.
8
9 80. יצירת מעין חזקה לפיה הוראות צוואה שאינן קובעות חלוקת רכוש המצווה בין ילדיו
10 באופן שווה מבחינה פורמלית מעידות על השפעה בלתי הוגנת שהופעלה עליו, אינה
11 עולה בקנה אחד עם עקרון העל בדיני הירושה לפיו יש לקיים את רצון המת, ויתרה
12 מזו – חותרת תחתיו.
13 יתר על כן, קבלת טענה ממין זה תפתח פתח לתקיפת צוואות בעילה של השפעה בלתי
14 הוגנת כל אימת שאדם הניח אחריו צוואה שאינה קובעת חלוקה שווה של רכושו בין
15 יורשיו על פיו דין, ולמצער, בין ילדיו.
16 ברי, כי לא לכך כיוון המחוקק בנסחו את סעיף 30 (א) לחוק הירושה.
17 לו היה מבקש המחוקק להגביל את החופש של אדם לצוות מעבר למגבלות הקיימות
18 בחוק הירושה, היה עושה כן באופן מפורש וברור.
19
20 81. רבות נכתב על מעמד העל שיש לכיבוד רצון המצווה, יהא רצונו אשר יהא!
21 עקרון העל בדיני הירושה ובהליכים משפטיים הנסובים סביב תוקפן של צוואות הוא,
22 כאמור, שמירתו של חופש הציווי וקיום רצונו של המצווה.
23 ראו למשל ע"א 1212/91 קרן ליב"י נ' בינשטוק הנ"ל בעמ' 732.
24
25 כאשר נדרש בית המשפט להכריע בסכסוכי ירושה ולבחון תוקפה של צוואה, אין זה
26 מתפקידו לשפוט מוסרית את המצווה ולהעמיד תחת שבט ביקורתו את שיקול הדעת
27 שלו עת בחר להנחיל רכושו כך או אחרת. בית המשפט אינו מבקש להתאים את רצון
28 המצווה לאמות המוסר שלו ולתפיסת עולמו או לאינטרס של יורש כזה או אחר.
29
30 תפקידו של בית המשפט הוא לבחון האם הצוואה משקפת ומבטאת את רצונו האמיתי
31 של המצווה והאם רצונו היה חופשי ומלא, כשהוא נקי מלחצים ומהשפעות של מאן
32 דהוא, הא ותו לא!

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1
- 2 .82 בטלות צוואה מחמת השפעה בלתי הוגנת אינה דבר של מה בכך. על המבקש לפסול
3 צוואה בעילה זו מוטל נטל כבד מאד, שהרי אין המדובר בחוק בהשפעה סתם, כי אם
4 בהשפעה בלתי הוגנת, ועל מנת להוכיחה נדרשות ראיות שמשקלן רב. יוזכר, כי חזקה
5 היא שצוואה נעשתה על פי רצונו החופשי של המצווה, והגם שניתן לסתור אותה,
6 נדרשת לכך, כאמור, תשתית ראייתית משמעותית ומוצקה.
7 ראו: ש' שילה פירוש לחוק הירושה תשכ"ה-1965 כרך ראשון (תשנ"ב), בעמ' 269-
8 271.
- 9 ו-ע"א 190/68 סוטיצקי נ' קלינברוט, פ"ד כב(2)138, 139: "כל עוד אין ראיה מהימנה
10 על מציאותה של ההשפעה הבלתי הוגנת, הזוכה הוא מבקש הקיום ולא מבקש
11 הביטול".
- 12
- 13 .83 בע"א 5185/93 המוזכר בסעיף 54 לעיל אף השופט חשין, שהיה בדעת מיעוט, היטיב
14 להבהיר זאת: "כל אחד מאתנו, כולנו נתונים להשפעות הסובבים אותנו ולהשפעות
15 הסביבה, והרי מעשינו נגזרים גם מאישיותנו גם מאילוצים אלה ואחרים שהחיים
16 מעמידים לפנינו. כך הוא בחיי השיגרה וכך גם ביום זה יחיד ומיוחד כיום כתיבתה
17 של צוואה. השפעות אלו כולן הינן מרכיב ברצונו ה'אמיתי' של אדם ואין בהן כדי
18 לפגום ברצון. אכן, לו היה בהשפעות אלו כדי להכריע בשאלת קיומה או בטלותה של
19 צוואה, לא היה לדבר סוף. החוק עניינו הוא בהשפעה בלתי הוגנת, לאמור, בהשפעה
20 שאינה השפעת שיגרה – מעשה שבכל יום – אלא בהשפעה שיש בה מרכיב של אי-
21 הגינות על פי מושגינו....לעולם נכוון מחשבתנו אל עיקר העיקרים, והוא: רצונו
22 החופשי והאמיתי של המנוח; ונקיים את צוואתו אם נדע כי רצונו לא נפל בו נגע, כי
23 את רצונו שלו עשה ולא את רצון זולתו". שם, בעמ' 331.
- 24
- 25 .84 הנה כי כן, טענה כנגד תוקפה של צוואה פלונית בעטיה של השפעה בלתי הוגנת
26 שהופעלה על מצווה, היא טענה כבדת משקל, שלא ניתן לטעון אותה מן הפה ולחוץ
27 ולבססה על הנחות או על נסיבות כאלה ואחרות בלא שיש מאחוריהן ראיות מהימנות.
28 צא ולמד, כי אין די בחשד גרידא לקיומה של השפעה כזו, ומשעה שמיוחסת לנהנה על
29 פי הצוואה התנהגות בעלת גוון פסול, על המתנגד לקיומה של הצוואה להביא בפני בית
30 המשפט ראיות בכמות ובאיכות שיש בהן להרים הנטל המוטל על כתפיו.
31

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

85. בדנ"א 1516/95 מרום נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נב(2)813 מגדיר בית המשפט העליון מספר מבחנים מעשיים שיש בהם כדי לסייע בבחינת השאלה האם נתון היה המצווה להשפעה בלתי הוגנת. בענייננו ראיתי להביא שניים מן המבחנים המנויים בפסק הדין:
- א. מבחן הנישול** - בעריכת צוואה (למעט צוואה ליורשים החוקיים כחלקיהם בחוק) יש למעשה משום נישול, מלא או חלקי, של היורשים על פי דין מן הירושה. על כן, בכך שהצוואה מנסלת מחלקו בירושה מי מן היורשים החוקיים אין משום ראייה לקיומה של השפעה בלתי הוגנת.
- עם זאת, לעובדות שברקע הנישול עשויה להיות לעתים משמעות. קיומו של מניע שלא לתת (הרצון לנשל את הקרובים) עשוי להתיישב עם קיומו של מניע לתת (הרצון לזכות את הנהנה) ולתמוך בהערכה שהצוואה משקפת את רצון המצווה.
- שיקול העשוי, למשל, להנחות את בית המשפט בבחינת העובדות שברקע הנישול כרוך במספר היורשים על פי הצוואה. כאשר הנהנה שלגביו מבקשים להחיל את החזקה נקבע על ידי המצווה כירש יחיד או עיקרי של נכסי העיזבון, הנטייה לקבוע שהייתה השפעה בלתי הוגנת מצדו על המצווה תהיה חזקה יותר מאשר במקרה שבו חילק המצווה את רכושו בין יורשים מספר. יחד עם זאת, גם במקרה כזה יש לנקוט הזהירות הנדרשת, ולזכור כי אין בעובדה שהנהנה הוא היורש היחיד, כשלעצמה, כדי להוכיח, אף לא לכאורה, שהנהנה גרם לעשיית הצוואה בהשפעה בלתי הוגנת על המצווה. **שם**, בעמ' 842.
- ב. מבחן הגיונה של הצוואה** - לצורך בחינת אמיתותה של הצוואה עשוי בית המשפט להידרש לבדיקת הוראותיה באמת מידה הגיונית. השאלה אינה אם הצוואה סבירה על פי הבנת השופט את הגיונו של המצווה, אלא האם מנקודת מבטו המשוערת של המצווה נראית הצוואה הגיונית. תשובה חיובית לשאלה זו תחזק את ההערכה כי הצוואה משקפת את רצון המצווה. **שם**, בעמ' 844.
86. ונשוב לענייננו - מן התשתית הראייתית המונחת לפניי שוכנעתי שאין בהוראות הצוואה הפליה של הקטין הגורמת לו עוול ומעמידה אותו בנחיתות מול אחיו, המשיבים.
- הסברו של הנוטריון באשר לשיקוליה של המנוחה הגיוני ואמין עליי. כך הסביר הנוטריון כי הדירה שהמנוחה ציוותה לאחיה, היא דירה שלמעשה נרכשה מכספו אך נרשמה על שמה, ועפ"י ייעוץ משפטי שהעניק לה, היא בחרה, משיקולי מס,

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 להעביר לו הזכויות בה בדרך של הורשה ולא בדרך של העברה בחיים ללא תמורה. כך
2 או כך, ממילא מדובר בנכס שלא הונחל לאף אחד מילדי המנוחה, כי אם לבן משפחה
3 אחר; הדירה שברח' בקריית גת היא דירה שעפ"י הסכם הגירושין שנכרת בין
4 המנוחה ואבי המשיבים הועברה לבעלותה אגב הגירושין, תוך הנחה שהיא תעבירה
5 בבוא היום לבעלות המשיבים, שהם ילדיהם המשותפים של השניים, כאמור; כיוון
6 שאת הזכויות בדירה האמורה ציוותה המנוחה למשיבים בלבד, היא בחרה לצוות את
7 מרבית הכסף שנצבר או נחסך על שמה לקטין.
8 ראו: עמ' 72-72 לפרוטוקול.
9 לא מן הנמנע, כי המנוחה הביאה בחשבון את מצבו הכלכלי הטוב של המתנגד ואת
10 העובדה שלאחר אריכות ימיו יונחל רכושו, לרבות זכויותיו בבית המשותף שבמושב
11 לקטין.
12 במלים אחרות, יש הגיון מאחורי הוראות הצוואה ושיקולים של צדק והגינות כלפי כל
13 ארבעת ילדיה של המנוחה, ואף אם אין המדובר בחלוקה שוויונית מבחינה פורמלית
14 דהיינו חלוקת העיזבון לרבעים, הרי שלפנינו חלוקה המבטאת שוויון מהותי בין ילדי
15 המנוחה, ומכל מקום ברי, כי המנוחה לא נישלה את הקטין מעיזבונה, לא הפלתה
16 אותו לעומת אחיו וטובתו לא נעלמה מעיניה.
17
18 87. הנה כי כן, בנסיבות המקרה שלפניי, וכפי שנקבע בהרחבה לעיל, לא מצאתי כי
19 הופעלה על המנוחה השפעה בלתי הוגנת אשר בעטיה היא קבעה בצוואתה הוראות
20 שאינן עולות בקנה אחד עם רצונה. במועד עריכת הצוואה הייתה, כאמור, המנוחה
21 צלולה בדעתה וכשירה לצוות. כפי שהובהר לעיל, מן התשתית הראייתית המונחת
22 לפניי שוכנעתי, כי המנוחה ערכה צוואתה מרצונה החופשי, תוך שהבינה היטב
23 משמעותה, חרף מצבה הגופני המתדרדר. כן שוכנעתי, כי המשיבים 1-3 לא היו
24 מעורבים בעריכת הצוואה ולא נטלו חלק בכך.
25
26 נהיר, אפוא, כי גם אם הוראות הצוואה אינן עולות בקנה אחד עם תפיסת עולמו של
27 המתנגד והוראותיה נתפסות בעיניו כמפלות וכבלתי הוגנות כלפי הקטין, אין בכך כדי
28 לבסס את הטענה בדבר השפעה בלתי הוגנת שהופעלה על המנוחה.
29
30 88. על כן דין הטענה בדבר השפעה בלתי הוגנת שהופעלה על המנוחה ובעטיה קבעה את
31 שקבעה בצוואתה, להידחות.
32

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

1 גם הטענה כי החתימה על הצוואה אינה חתימת המנוחה דינה להידחות, שעה
2 שהמתנגד זנח טענה זו תוך כדי ניהול ההליך ובסיכומיו, ויתרה מזו מעדותו עולה, כי
3 הוא כלל לא זכר שהעלה אותה (עמ' 29 לפרוטוקול ש' 6-13), ואף הודה כי לא פעל
4 לצורך הוכחתה (עמ' 37 לפרוטוקול ש' 8-12).

5
6 90. טענות המתנגד, כי קיים פגם בצוואה מאחר שבהוראות הנוגעות לבית שבמושב ...
7 ציוותה המנוחה רכוש שלא היה בבעלותה דינן להידחות, נוכח הקבוע בפסק הדין
8 החלוט שניתן ע"י המותב הקודם, לפיו המנוחה הייתה בעלים של מחצית מן הזכויות
9 בנכס האמור.

10
11 91. העולה מן המקובץ הוא כי דין ההתנגדויות לקיום צוואת המנוחה להידחות, וכי יש
12 לקיים צוואתה מיום 31.01.2010 אשר נערכה בפני נוטריון.
13 המשיבים יגישו צו פורמאלי לחתימתו.

14
15 92. המתנגד יישא בהוצאות ההליך בסך 25,000 ₪ אשר ישולמו לידי המשיבים תוך 30
16 יום.

17
18

התביעה הנזיקית

19
20

ואלה העובדות הצריכות לעניין:

21
22

23 93. בהליך זה ייקרא המתנגד למען הנוחות: "התובע" והמשיבים 1-3 ייקראו:
24 "הנתבעים".

25
26

27 94. ביום 28.10.2010 הגישו הנתבעים בעניינו של הקטין (במסגרת תמ"ש 58197-10-10)
28 תביעה למשמורת משותפת ולחילופין להסדרי ראייה ובמקביל הגישו מספר בקשות
29 לסעדים זמניים, לרבות בקשה דחופה למתן צו עיכוב יציאה כנגד הקטין במעמד צד
30 אחד. לבקשה צורף כתב התחייבות כנדרש בדיון.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 95. ביום 31.10.2010 ניתנה החלטה על פיה התבקשו הנתבעים להבהיר את המעמד שיש
2 להם בבקשה לעיכוב יציאתו מן הארץ של הקטין.
3
- 4 96. ביום 11.11.2010 לאחר שנתקבלה ההבהרה מטעמם, ניתנה החלטת בית המשפט לפיה
5 אין ליתן הצו המבוקש במעמד הנתבעים והבקשה הועברה לתגובת התובע.
6
- 7 97. ביום 22.11.2010 הגישו הנתבעים בקשה למתן צו ארעי לעיכוב יציאת הקטין מן הארץ
8 עד להכרעה בבקשה.
9
- 10 98. בית המשפט קבע, כי יידרש לכך במסגרת הדיון שנקבע לצורך בירור הבקשה למתן צו
11 עיכוב יציאה מן הארץ כנגד הקטין.
12
- 13 99. ביום 19.12.2010 התקיים דיון ובמסגרתו הודיע התובע, כי בכוונתו להעתיק את מקום
14 מגוריו של הקטין לחו"ל כבר למחרת היום. בתום הדיון קבע בית המשפט, כי יש
15 לשמוע את עמדת הקטין טרם מתן הכרעה בעניינו, וכי נוכח הצהרת התובע ממנה
16 נלמד לראשונה על כוונתו להעתיק את מקום מגורי הקטין לחו"ל בסמוך מאד לאחר
17 הדיון, יש לעכב זמנית את יציאת הקטין לחו"ל עד למתן החלטה אחרת.
18
- 19 100. ביום 23.12.2010 ניתנה החלטה מנומקת ע"י המותב הקודם (כב' השופטת (כתוארה
20 אז) אבירה אשקלוני) בה נקבע, כי אמנם יש לנתבעים מעמד בהליך, אך הסמכות
21 לקבוע מקום מגוריו של הקטין היא של התובע בלבד. משכך נקבע, כי יש לבטל את צו
22 עיכוב היציאה כנגד הקטין, בכפוף להתחייבות התובע להביאו לישראל אחת
23 לחודשיים לצורך קיום מפגשים בינו ובין הנתבעים ולדאוג לשמירת הקשר ביניהם
24 בעת שהייתו בחו"ל.
25
- 26 101. ביום 26.12.2010 הגישו הנתבעים לבית המשפט המחוזי בקשת רשות ערעור על
27 ההחלטה האמורה.
28 בית המשפט המחוזי נתן בו ביום צו ארעי האוסר על הוצאת הקטין מן הארץ עד
29 למועד הדיון אשר נקבע ליום 28.12.2010.
30

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

102. ביום 30.12.2010 ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי הדוחה את בקשת רשות הערעור
ואשר האריכה את צו עיכוב היציאה מן הארץ עד יום 02.11.2010 על מנת שהצדדים
יפעלו לקיום מפגש פרידה בין הנתבעים והקטין.
103. ביום 05.09.2011 הוגשה התובענה שלפניי, תובענה כספית שהועמדה על סכום של
98,042 ₪.
104. להשלמת התמונה יצוין, כי ביום 10.11.2011 הגישו הנתבעים בקשה לסילוק התובענה
על הסף מחמת העדר יריבות בין התובע ובנינם, שעה שבכתב ההתחייבות שניתן על
ידם במסגרת הבקשה לצו הארעי הם התחייבו כלפי הקטין ולא כלפי התובע.
105. ביום 01.12.2011 ניתנה החלטת בית המשפט הדוחה את הבקשה מן הטעם שיש לברר
טענות הנתבעים במסגרת ניהול ההליך ולא בשלב מקדמי שלו.
106. ביום 05.01.2012 הגיש הנתבעים לבית המשפט המחוזי בקשת רשות ערעור על החלטה
זו, וביום 01.03.2012 ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה, ובה נקבע בין השאר:
"לעניות דעתי, פרשנות סבירה ונכונה של תקנה 365(ב) בזיקה לסעד מבוקש כנגד
הקטין, טומנת בחובה האפשרות, כי הלכה למעשה, גם האפוטרופוס הטבעי של
הקטין, לא יוכל לצאת את הארץ ולו בשל רצונו להמשיך ולהיות עם בנו".
107. על החלטה זו הגישו הנתבעים בבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור, אשר נדחתה
אף היא ביום 05.06.2012 שעה שבית המשפט העליון לא ראה כי יש הצדקה לאפשר
הדיון בה.
108. ביום 07.05.2015 ניתן פסק דין בתובענה למשמורת משותפת ולהסדרי ראייה בו נקבע,
כי נוכח סירובו העיקש של הקטין לקיום קשר עם אחיו, הנתבעים, והגם שבית
המשפט התרשם, כי קיום הקשר יהא לטובתו של הקטין, ושעה שהנתבעים בצער רב
השלימו עם העובדה כי הניסיונות ליצור קשר עם אחיהם לא צלחו ומשכך זנחו
תביעתם, יש לדחות התובענה.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 109. דיוני קדם המשפט ודיוני ההוכחות בהליך זה התנהלו במאוחד עם התובענות בעניין
2 עזבון המנוחה, בהן ניתנה ההכרעה דלעיל.
3
4 טענות התובע בתמצית:
5
6 110. התובע עותר לחיוב הנתבעים בגין הנזקים שנגרמו לו עקב צו עיכוב היציאה שהוצא
7 כנגד הקטין לבקשתם החל מיום 19.12.2010 ועד יום 02.01.2011, דהיינו למשך
8 שבועיים ימים.
9
10 111. עיכוב יציאת הקטין מן הארץ הוביל לעיכוב יציאתו שלו מן הארץ, כיוון שאם הקטין
11 נפטרה בהיותו רך בשנים, כבן 10 שנים בלבד, ולכן היה עליו להישאר בארץ, לטפל בו
12 ולייצגו בהליכים המשפטיים כאפוטרופוסו הטבעי והיחיד.
13
14 כן טוען התובע שבית המשפט המחוזי אישר בהחלטתו, כי נקיטת ההליכים לעיכוב
15 יציאת הקטין מן הארץ משמעה בנסיבות העניין נקיטת הליכים כנגדו, וכי בקשת
16 רשות הערעור של הנתבעים באשר הוגשה לבית המשפט העליון בעניין זה נדחתה אף
17 היא.
18
19 112. אותה עת עבד התובע בחברה ישראלית הפועלת בקפריסין, והוא נאלץ להעתיק מקום
20 מגוריו לקפריסין. על כן נגרם לו, כמהנדס במקצועו, אשר מקום עבודתו היה
21 בקפריסין, נזק רב.
22
23 113. בית המשפט פטר את הנתבעים מהפקדת ערבון, כך שהלכה למעשה כתב ההתחייבות
24 העצמית עליו חתמו הוא הבטוחה היחידה שעומדת לרשות התובע ממנה יוכל להיפרע
25 מחמת הנזקים שנגרמו לו, וכל שנדרש על מנת לממשו הוא ההוכחה כי הצו הזמני פקע
26 וכי נגרם לו נזק.
27
28 114. התובע פירט נזקיו: החזר הוצאות בגין טיסות עבורו ועבור בני משפחה וחברים אשר
29 אמורים היו לסייע לו בטיפול בקטין בסך כולל של 10,282.20 ₪; החזר הוצאות משפט
30 ושכר טרחת עו"ד אותן העמיד על 28,730 ₪; אובדן ימי עבודה שאת שוויים העמיד על
31 26,070 ₪; עוגמת נפש אותה העמיד על 30,000 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 10-11-56056 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 11-08-14845 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 10-11-55844 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 11-09-6479 פלוני נ' אלמונים

טענות הנתבעים בתמצית:

- 1
2
3
4 115. כתב ההתחייבות צורף לבקשה לעיכוב יציאת הקטין מן הארץ שהוגשה במעמד צד
5 אחד, וככזה תקף רק אם ניתן היה הצו שהתבקש במעמד צד אחד. בפועל הצו שניתן
6 יצא תחת ידיו של בית המשפט רק לאחר שהתקבלה עמדת התובע, לאחר שהתקיים
7 דיון ולאחר שנשמעו טענות הצדדים, ובפרט נוכח הצהרת התובע במסגרת הדיון כי
8 בכוונתו להוציא את הקטין מהארץ לצורך העתקת מגוריו למחרת היום. לפיכך כתב
9 ההתחייבות אינו תקף לגבי הצו שניתן.
10
11 116. בהחלטת בית המשפט מיום 19.12.2010 נקבע באופן מפורש, כי אין בעיכוב יציאת
12 הקטין מן הארץ כדי למנוע את יציאתו של התובע מן הארץ, ועל כן יש לדחות טענותיו
13 לפיהן צו העיכוב כנגד הקטין השפיע עליו.
14
15 117. הנתבעים מכחישים קיומו של נזק כלשהו וטוענים עוד, כי כלל לא הוכח ע"י התובע.
16
17 118. למען הזהירות טוענים הנתבעים, כי ככל שאכן יימצא כי נגרם נזק, הרי שהוא שקול
18 כנגד טובת הקטין לקיים הליך פרידה ראוי מאחיו, ובפרט לאחר פטירת האם.
19
20 119. כל פעולות הנתבעים במסגרת ההליך נבעו מכוונה טובה ומרצונם הכן לשמר הקשר עם
21 אחיהם הצעיר. שימור הקשר עולה בקנה אחד עם טובת האח, כפי שאף עולה בבירור
22 מחוות הדעת שניתנה ע"י המומחית שמינה בית המשפט בהליך המשמורת. לשיטת
23 הנתבעים, העובדה שצו עיכוב היציאה מן הארץ שניתן כנגד הקטין הוסר בסופו של
24 יום, איננה מלמדת על כך שלא היתה הצדקה לתתו.
25
26 120. כן טוענים הנתבעים, כי אף אם יוכח קיומו של נזק, התובע תחת חובתו לפעול
27 להקטנת הנזק, פעל דווקא להגדלתו. לראיה, העובדה שהוא היה מודע לאפשרות כי
28 יינתן צו עיכוב יציאה כנגד הקטין ובכל זאת לא נערך לכך במכוון ואף נמנע מלהודיע
29 לבית המשפט או לנתבעים על כוונתו לצאת מן הארץ ועשה כן רק במועד הדיון.
30
31

דיון והכרעה:

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 10-11-56056 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 11-08-14845 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 10-11-55844 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 11-09-6479 פלוני נ' אלמונים

121. במקרה שלפנינו נדרשת הכרעה בשלושה עניינים אלה: תחילה בשאלה האם זכאי התובע לבוא בשערי בית המשפט בתביעה זו שלפנינו דרך כתב התחייבות העצמית שצורף ע"י הנתבעים לבקשה לעיכוב יציאתו מן הארץ של הקטין; ככל שהתשובה לכך היא בחיוב ושעה שעסקינן בתביעה נזיקית, כי אז יש להכריע בשאלת האחריות של הנתבעים לנזקיו הנטענים של התובע; ולבסוף בשאלת גובה נזקיו המזכים אותו בפיצוי מידיהם של הנתבעים.
- 7
8 נפנה, אפוא, לבחינת השאלות האמורות על רקע נסיבותיו של מקרה זה שלפנינו.
- 9
10 122. בעבר נשפך בפסיקה דיו רב אגב העיסוק בשאלת המקור הנורמטיבי של חיוב בפיצויים
11 על יסוד התחייבות עצמית אשר צורפה כערובה למתן הסעד הזמני.
12 כיום ומאז הוחל תיקון מס' 6 לתקנות סדר הדין האזרחי משנת 2001, צירוף
13 התחייבות עצמית לבקשה לסעד ארעי הוא תנאי הכרחי למתן הסעד. לפיכך,
14 האפשרות להגיש כיום תובענה לפיצוי כספי על יסוד כתב התחייבות אינה שנויה עוד
15 במחלוקת.
- 16
17 123. תקנה 364 ותקנה 365 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: "התקנות")
18 קובעות כאמור, כי יש לצרף לבקשה למתן סעד זמני כתב התחייבות עצמית:
19 תקנה 364 (א): "א) בית המשפט לא ייתן סעד זמני אלא בכפוף להמצאת
20 התחייבות עצמית כאמור בתקנה 365(ב), וכן ערבות מספקת, להנחת דעתו,
21 לשם פיצוי בגין כל נזק שייגרם למי שאליו מופנה הצו כתוצאה ממתן הצו,
22 אם תיפסק התובענה או אם יפקע הצו מסיבה אחרת; בית המשפט רשאי
23 לפטור מהמצאת ערבות, אם ראה שהדבר צודק וראוי, ומטעמים מיוחדים
24 שיירשמו".
25 תקנה 365(ב): "ב) לבקשה תצורף התחייבות של המבקש לפיצוי מי שאליו מופנה
26 הצו, בגין כל נזק שייגרם לו על ידי הצו הזמני, אם תיפסק התובענה או יפקע הצו
27 מסיבה אחרת".
- 28
29 124. התחייבות עצמית הוגדרה כך בתקנות: "התחייבות בכתב של החייב לקיום חיוב
30 קיים או עתידי, מתחדש או מותנה, קצוב או בלתי קצוב".
31

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

125. באשר לתכלית שמאחורי הצורך בהבטחת פיצוי בגין נזקיו של אדם שכנגדו הוצא הצו הארעי אל מול הסיכון שנוטל עליו מבקש הצו נקבע, כי: "בעל דין, שמהלך ענייניו הופרע על ידי צווים לשעה, זכאי לפיצוי על כך, כל עוד לא קבע בית המשפט, בהליך העיקרי, שאכן הצדק עם היריב. הגיונה של דרך זו נעוץ גם בכך שלהחלטת בית המשפט היה חלק בגרימת הנזק. לכן ראוי ליתן את הפיצוי בהליך מזורז ופשוט. טוב הוא גם שהשוקל לעתור לסעד זמני יידע כי הוא נוטל על עצמו סיכון רב, וכי הוא עלול להתחייב בתשלום פיצויים. הרתעה זו חשובה ביחוד לנוכח הקלות היחסית שבה ניתן הסעד הזמני.

9
מבחינה עניינית, ההתחייבות העצמית היא בבחינת קבלת סיכון לתשלום פיצויים במקרה של כישלון התביעה. כפי שציין בית המשפט המחוזי, בעל-הדין מקבל על עצמו את הסיכון הנזכר, ועליו לשקול בעת בקשת צו-המניעה הזמני אם מוכן הוא לקבל על עצמו סיכון זה. כאמור, התחייבותו אינה מותנית בכל גורם אחר לבד מדחיית התביעה שבמסגרתה ביקש את צו-המניעה הזמני. מובן מאליו, כי אם חושש בעל-דין לקבל על עצמו את הסיכון הנזכר, עליו להסתפק בבירור התביעה ללא סעד זמני".

ראו: רע"פ 2422/00 אריאל נ' עיריית בת ים, פורסם במאגרים האלקטרוניים.

126. הנה כי כן, היה על הנתבעים לשקול, טרם הגשת הבקשה לסעד הזמני, הסיכון שהם נוטלים על עצמם בתשלום פיצויים, ולהחליט האם הגשת הבקשה לסעד זמני היא צעד שהם מבכרים לנקוט בו על פני ניהול ההליך בהעדר בקשה כאמור.

127. כפי שפורט לעיל, כתב ההתחייבות העצמית שצורף ע"י הנתבעים לבקשתם למתן הצו הזמני לעיכוב יציאת הקטין מן הארץ מקים לתובע הזכות לתבוע פיצויים בגין הנזקים שלטענתו נגרמו לו בעטיו של הצו. עם זאת, בנסיבות המקרה שלפנינו, יש לבחון טענות הנתבעים לפיהן כתב ההתחייבות העצמית ניתן רק בהתייחס לצו שיינתן, ככל שיינתן, במעמד צד אחד, ושעה שזה לא ניתן, הרי שכתב ההתחייבות העצמית אינו תקף והתובע איננו יכול לתבוע מימושו.

128. מפאת חשיבותו לדיון שלפנינו, יובא להלן נוסח כתב ההתחייבות העצמית עליו חתמו הנתבעים: "הואיל ונתבקש צו עיכוב יציאתו מן הארץ של המשיב 2 לפי בקשת

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 המבקשים הנ"ל, והואיל והצו הנ"ל יינתן בכפיפות להתחייבות שעל המבקשים
2 להביא, לפיכך, אנו מתחייבים בזה כלפי המשיבים לפצותם על כל נזק שייגרם על
3 ידי הצו, אם תדחה התביעה או שהצו יפקע מסיבה אחרת. את סכום הפיצויים נשלם
4 באם וכאשר תומצא לנו החלטה מבית המשפט המוסמך המחייב את המבקשים
5 לשלם את הפיצויים הנ"ל".
- 6
- 7 129. כתב התחייבות זה צורף ל"בקשה דחופה למתן למתן צו עיכוב יציאה מן הארץ
8 במעמד צד אחד".
- 9
- 10 130. למקרא כתב ההתחייבות העצמית עליו חתמו הנתבעים בזיקה לכותרת הבקשה לסעד
11 הזמני שהגישו ניתן לכאורה להסיק, כי כתב התחייבות זה ניתן רק בהתייחס
12 לבקשתם למתן הצו במעמד צד אחד.
- 13
- 14 131. חרף האמור, לא ניתן לקבל פרשנות זו, היות שהוראות התקנות 364-365 באשר הובאו
15 לעיל, קובעות, כי קיימת חובה לצרף התחייבות עצמית כתנאי לדיון בבקשה לסעד
16 זמני כלשהו, כאשר אין בתקנות כל הבחנה בין צו אשר מבוקש לתתו במעמד צד אחד
17 ובין צו שמבוקש לתתו בדרך המלך, דהיינו במעמד הצדדים.
- 18
- 19 132. אף אם תתקבל טענת הנתבעים, כי כתב ההתחייבות העצמית נוסח וכוון רק
20 ביחס לבקשה למתן צו עיכוב יציאה מן הארץ במעמד צד אחד, אין בכך כדי להעלות
21 או להוריד, שהרי ממילא ועפ"י מצוות הדין היה עליהם לצרף את כתב ההתחייבות
22 האמור גם בהתייחס לצו שיינתן במעמד הצדדים. הבסיס לדיוננו הוא איננו, אפוא,
23 זהות או מעמד הצדדים שבפניהם ניתן הצו, אלא העובדה שמדובר בבקשה לסעד זמני,
24 אשר בית המשפט התבקש לתתו טרם הכרעה בהליך העקרי, והשאלה שיש להכריע בה
25 היא האם בנסיבות המקרה דנא יש מקום לחייב הנתבעים בשיפוי התובע בהינתן שצו
26 כאמור ניתן בשלב מקדמי של ההליך.
27 משכך דינה של טענה זו להידחות.
- 28
- 29 133. הנתבעים שבו על טענתם לפיה כתב ההתחייבות העצמית ניתן בהתייחס למתן צו עיכוב
30 יציאה מן הארץ כנגד הקטין ולא כנגד התובע, אולם לא מצאתי להידרש שוב לטענות
31 אלו בשים לב להחלטת המותב הקודם שניתנה בעניין זה ואושררה בהחלטת בית
32 המשפט המחוזי, ובכל הענווה הנני מאמצת אותה. מאליו מובן, כי שעה שננקטו

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 הליכים מעין אלה כנגד הקטין, שהיה אז כבן 10 שנים וחצי בלבד, יתום מאם ולו
2 אפוטרופוס אחד ויחיד, הלא הוא אביו, משמעותם היא, בנסיבות מיוחדות אלו, כאילו
3 ננקטו גם כנגד האב, הוא התובע שלפניי.
- 4 ודוק, בית המשפט המחוזי בדונו בבקשת רשות הערעור על החלטת בית משפט זה
5 שלא לדחות על הסף את התובענה שלפנינו, ובדחותו אותה מנמק החלטתו, בין השאר,
6 בכך שהנתבעים ידעו והבינו, כי צו עיכוב היציאה מן הארץ המופנה כלפי הקטין,
7 הלכה למעשה, משמעותו עיכוב יציאה מן הארץ גם של התובע, אפוטרופוסו הטבעי
8 והחוקי, אשר לבטח לא יותירו בארץ בלעדיו, ומשכך חלקה הארי של הבקשה למתן צו
9 עיכוב היציאה מן הארץ כוון כנגד התובע.
- 10 בית המשפט קובע, כי זוהי הפרשנות הנכונה והסבירה של תקנה 365 (ב) לתקנות
11 בנסיבות המקרה דנא.
- 12 כן קובע בית המשפט המחוזי, כי נוסחו של כתב ההתחייבות העצמית אינו מותר
13 מקום לספק בדבר תכליתו, והיותו האמצעי שבאמצעותו ביקשו הנתבעים, החתומים
14 עליו, להבטיח גם את נזקיו של התובע.
- 15
- 16 הגם שמסכימה אנוכי, כי קיום קשר בין הקטין ובין אחיו הוא לטובתו, בפרט נוכח
17 הטרגדיה שפקדה את המשפחה עם פטירת האם בטרם עת, לא מצאתי לקבל טענות
18 הנתבעים, כי הנזק שנגרם, ככל שנגרם, כתוצאה ממתן צו עיכוב היציאה מן הארץ
19 כנגד הקטין שקול כנגד טובתו בקיום הקשר עם אחיו. זאת, שעה שניתן היה לנהל
20 ההליך ולעמוד על קבלת סעדים שיבטיחו קיום הקשר, אף כאשר הקטין מתגורר
21 בחו"ל, ומבלי לעכב יציאתו אל מחוץ לגבולות המדינה, ויוזכר, כי מדובר היה
22 בהעתקת מקום מגוריו למשך שנה אחת בלבד וליעד קרוב מאד - קפריסין.
- 23
- 24 ודוק, והדברים אף מצאו ביטויים בהחלטות בית משפט זה ובית המשפט המחוזי:
25 ההורים הם האפוטרופוסים הטבעיים של ילדיהם הקטינים, ובפטירת אחד ההורים
26 תהא האפוטרופוסות להורה השני, שנותר בחיים. דהיינו, הזכויות והחובות ההוריות
27 נותרות בידי ההורה הנותר בחיים, ובכלל זה משמורת הקטין, הזכות להחזיק בו,
28 ולקבוע את מקום מגוריו.
- 29 אין לי אלא לשוב על הדברים שנכתבו בהחלטת בית המשפט המחוזי במסגרת
30 החלטתו בבקשת רשות הערעור שהוגשה על החלטת בית משפט זה, אשר דחתה את
31 הבקשה למתן צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד הקטין, ולהביאם מפי אומרם:

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

1 "הכלל הוא, כי אין להתערב באוטונומיה המשפחתית, אין לנתק ילד מהוריו ואין
2 להגביל את הסמכויות ההוריות למעט בנסיבות חמורות במיוחד....
3 כאשר מבוקש לחדור לאוטונומיה המשפחתית יש להוכיח תחילה עילה שבחוק לעשות
4 כן ורק משתוכח עילה כזאת, ניתן יהיה לשקול את טובת הילד, אולם לא קודם לכן.
5 במקרה כזה, מערכת אמות המידה הרלוונטית אינה זהה לזו המיושמת כאשר שאלה
6 בעניין אפוטרופוסות על קטין מתעוררת בין שני הורים...
7 כאשר מדובר בחדירה לאוטונומיה משפחתית, אין נפקא מינה אם עסקינן בשיקולים
8 להוצאת ילד מהורה שהוא משמורן בפועל והעברתו לידי צד ג' או מינוי אפוטרופוס
9 נוסף, או הוספת משמורן, או הגבלת זכות האפוטרופוס הטבעי להחזיק בילד ולקבוע
10 את מקום מגוריו וכיוצ"ב זכויות וחובות הוריות...
11 עיון בכתב התביעה אינו מעלה לכאורה נסיבות מיוחדות חמורות במיוחד כנדרש בחוק
12 ובפסיקה, שיש בהן עילה המצדיקה התערבות, על בסיס שיקולי טובת הילד,
13 באוטונומיה המשפחתית ובסמכויות ההוריות של המשיב כגון אלו שמנו המבקשים:
14 מינוי משמורן נוסף במשותף או הגבלה כלשהי בסמכויות ההוריות לרבות להחזיק
15 בקטין ולקבוע את מקום מגוריו.
16 משמעו של דבר הוא כי למשיב שהינו הורה, אפוטרופוס טבעי, קיימת זכות לקבוע את
17 מקום מגוריו של הקטין עמו בקפריסין, לשם הוא מעתיק זמנית את מגוריו לצורך
18 עבודתו, בעוד למבקשים לא קמה זכות לכאורה להתערב בסמכות הורית זו ולדרוש
19 את בחינת טובתו של הקטין בהקשר זה".
20
21 לשון אחר: אף כי כל המעורבים בדבר היו תמימי דעים שלמען טובת הקטין יש
22 להבטיח כי יישמר הקשר בינו ובין אחיו הבוגרים, לא היה בנסיבות המקרה דנא כדי
23 להצדיק הגבלה של זכויות התובע כאפוטרופוס הטבעי והיחיד של הקטין, ובתוך כך
24 מניעת האפשרות לקבוע מקום מגוריו וחינוכו של הקטין.
25 יש להבחין, אפוא, בין הזכות המהותית שעמדה לנתבעים לפנות לבית המשפט ולעתור
26 לקבלת סעדים אשר יבטיחו הקשר בינם ובין אחיהם הקטין, ובין האופן שבו בחרו
27 לפעול על מנת להבטיח זכותם, והיא הגבלת זכותו של התובע, אבי הקטין, להוציאו
28 אל מחוץ לגבולות המדינה, כאפוטרופוס הטבעי, אגב העתקת מקום מגוריו לפרק זמן
29 קצוב ולצרכי עבודתו.
30 שעה שבית המשפט הכיר בזכות המהותית של הנתבעים, הרי שבכל הנוגע לדרך בה
31 בחרו לילך, קבע בית המשפט וקביעתו נותרה בעינה, אף לאחר שעברה תחת שבת
32 ביקורתה של ערכאת הערעור, כי אין הלימה בינה ובין הזכות האמורה, ועל כן דחה
33 הבקשה למתן צו עיכוב היציאה מן הארץ כנגד הקטין.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1
- 2 137. נוכח האמור, נראה כי רובצת על הנתבעים החבות לפצות התובע בגין הנזק שנגרם לו,
3 אולם וכפי שיפורט בהמשך, בנסיבותיו המיוחדות של המקרה דנא, חיוב הנתבעים
4 צריך להיות מופחת.
- 5
- 6 138. באשר להערכת שיעור הנזק, מסור לבית המשפט בהליכים מעין אלה שיקול דעת רחב
7 ומצאתי בעניין זה להפנות לדברי בית המשפט העליון (כב' השופט מ. אלון) בפרשת
8 ארנס: "ואשר לשיעור הפיצויים. אמנם כן, בדרך כלל הערכת שיעור הנזק תיעשה
9 על-פי אמות המידה המקובלות והנהוגות בנדון בתחום דיני הנזיקין. אך נראה לי, כי
10 סכום הנזק שעל בעל הדין, שקיבל את הסעד הזמני, לשלם, אינו צריך בהכרח להיות
11 שווה לשיעור גודל הנזק, וייתכנו מקרים, שבהם יש מקום להקל עמו. כך, דרך משל,
12 כאשר מתעוררת בעיה משפטית וקשה על פניה, ובעל הדין מבקש צו מניעה, כי ללא
13 צו כזה לא יהא, לעתים קרובות, טעם בקיום הדיון, והוא מצפה, בתקווה כנה, לזכות
14 בדין, בכגון דא ייתכן שמקום יהא להקל עמו במידת תשלומי הנזק הנגרם כתוצאה
15 מצו המניעה; ועל כך ניתן להוסיף דוגמאות אחרות. אשר על-כן מן הראוי, לדעתי,
16 להשאיר עניין גובה הסכום, שעליו לשלם, לשיקול-דעת נרחב של בית המשפט,
17 שיחליט בכל עניין לפי נסיבותיו המיוחדות, אם יהיו כאלה. כאמור לעיל, עצם חילוט
18 הערובה יסודו בסמכותו הטבועה של בית המשפט ובשיקול-דעתו הנרחב, ואשר על-
19 כן גם קביעת שיעור הנזק צריך שתיהנה מהגמישות הנובעת מסמכות טבועה זו של
20 בית המשפט, מבלי להיות צמוד, יתר-על-המידה, למסגרת הנוקשה של אומדן הנזק
21 לפי דיני הנזיקין"
- 22
- 23 ראו: ע"א 732/80 ארנס נ' בית אל - זכרון יעקב, פורסם במאגרים האלקטרוניים.
24
- 25 139. מסקנתי לפיה יש לחייב הנתבעים בתשלום מופחת עבור הנזק שנגרם לתובע נובעת
26 מכך ששוכנעתי באופן מלא וללא ספק, כי הנתבעים פעלו כשם שפעלו ממניעים כנים
27 ונקיים למען הבטחת הקשר בינם ובין אחיהם הצעיר, שהוא דם מדמם ובשר מבשרם.
28 יתר על כן, שוכנעתי כי בעטייה של התנהלות התובע, לא היה מנוס ממתן צו עיכוב
29 היציאה מן הארץ, לפחות בהתייחס לחלק מן התקופה בה הוא חל.
- 30
- 31 140. מן התשתית הראייתית המונחת לפניי שוכנעתי, כי הנתבעים הגישו הבקשה לסעד
32 הזמני בעטיין של הנסיבות שנוצרו שהיו קשות וטראומתיות עבור הצדדים כולם.
33 הנתבעים איבדו את אמם המנוחה בטרם עת ולאחר מאבק במחלת הסרטן, כשהם

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 עדים לדעיכתה; האם המנוחה היוותה, למרבה הצער וכפי שהסתבר לאחר פיטרתה,
2 החוליה היחידה שקישרה בין הנתבעים ובין הקטין; הנתבעים היו אז, כזכור, שלושה
3 אחים צעירים שחשו חוסר אונים נוכח התהום שנפערה בינם ובין התובע, בן זוגה של
4 אמם, ואבי הקטין, אחיהם, שהיה אז רך בשנים, ובעטייה גם נשקפה סכנה של ממש
5 לקשר שבנים ובינו. הדעת נותנת, כי חשש זה מפני אובדן הקשר עם אחיהם הצעיר,
6 העצים את כאבם, את אבלם ואת תחושת האובדן והחלל שנפער בלבם עקב פטירת
7 האם.
8
9 141. למרבה הצער, החל משנת 2010 ועד הלום מנהלים הצדדים הליכים משפטיים טעונים
10 ורווי אמוציות, ונראה כי סיומם כלל איננו נראה באופק (בהינתן כי הוגשה לאחרונה
11 בבית משפט זה תובענה כספית חדשה ע"י אם התובע כנגדו וכנגד הנתבעים).
12
13 142. כאמור, שוכנעתי, כי התביעה שהוגשה ע"י הנתבעים למשמורת משותפת בהתייחס
14 לאחיהם הקטין, ובתוך כך בקשתם לעיכוב יציאתו מן הארץ, נבעה ממניעים כנים
15 וטהורים ומתוך רצונם לשמר הקשר עמו ולהבטיח קיומו בנסיבות המצערות שנוצרו.
16 אף הסרטונים שהוצגו לפניי במסגרת הליכי העיזבון הותירו בי הרושם כי טרם פטירת
17 המנוחה ופרוץ הסכסוכים הכספיים בין הצדדים שבאו בעקבותיה, מדובר היה
18 במשפחה מלוכדת וחמה.
19
20 143. כפי שפורט לעיל, ביום 07.05.2015, בחלוף כחמש שנים של התדיינות משפטית, ניתן
21 ע"י המותב הקודם פסק דין הדוחה את תביעת המשמורת בו צוין, בין היתר: "הגם
22 שדעתי היא כי קיום הקשר בין הקטין לתובעים הינו אכן לטובתו ובהינתן כי טובת
23 הקטין הינה לעולם נר לרגלי בית המשפט בסוגיות כגון דא, עם זאת, בנסיבות
24 המקרה דנן, נוכח גילו של הקטין ועמידתו העיקשת בסירובו לקיים כל קשר עם
25 התובעים וקונפליקט הנאמנויות סברתי כי כפיית הקשר כאמור על הקטין תציב
26 אותו בלב הקונפליקט בין התובעים ובין אביו באופן העשוי להזיק לו ודומה כי
27 התועלת אשר תצמח מקיום קשר בדרך זו קטנה מן הנזק העלול להיגרם לקטין
28 ולקשר בין הצדדים, אשר יתכן וביום מן הימים יגדל הסיכוי לשקמו.
29 במהלך ניהול ההליכים ובנסיבות תיק זה ולאחר שמאמצים וניסיונות רבים לקיים
30 קשר כלשהו בין הקטין לתובעים לא צלחו, בפועל זנחו התובעים טענותיהם בהליך
31 ולא ננקטו על ידם כל פעולות לקידומו, תוך התרשמותי גם באולם בית המשפט כי
32 אכן בצער רב הגיעו התובעים למסקנה זו תוך השלמה עם המציאות.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 10-11-56056 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 11-08-14845 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 10-11-55844 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 11-09-6479 פלוני נ' אלמונים

- 1 לא נעלמה מעיני המוטיבציה של התובעים להגשת התובענה בהינתן כי הם גדלו עם
2 הקטין, דאגו לו וכי השבר שבפירוד ממנו השפיע עליהם עמוקות, כפי שניתן ללמוד
3 מחוות דעת המומחית.
4 עוד התרשמתי כי עם התקדמות ההליך, התחזקה הבנתם שבמצב רגיש זה, לא ניתן
5 לפעול דווקא בכלים משפטיים.
6 בהמשך ולאור האמור ניתנה החלטה המורה על סגירת התיק.
7 חרף החלטת בית המשפט לפיה התיק נסגר, עתר הנתבע למתן פסק דין בתובענה זו.
8 מכל המקובץ ובהינתן כי התובעים זנחו התביעה ונוכח עמדת הקטין ביחס לקיום
9 קשר עימם אני מורה על דחיית התובענה".
10
11 144. פסק הדין מדבר בעד עצמו ועולה ממנו, כי הנתבעים עשו כל שלא ידם על מנת לשמר
12 הקשר עם אחיהם הצעיר ולמנוע הניתוק ממנו. במסגרת ניהול ההליך, אף הוגשה
13 חוות דעת ע"י מומחית שמינה בית המשפט ממנה נלמדת מסירותם הרבה של
14 הנתבעים כלפי הקטין ורצונם האמיתי בטובתו, תוך שההמלצות שהובאו בה נזרות
15 ממסקנת המומחית, כי קיום הקשר בינו ובינם משרתת טובת הקטין.
16
17 145. ניתן ללמוד מכך, אפוא, כי בהגישם את התביעה ואת הבקשה לעיכוב יציאתו מן הארץ
18 של הקטין פעלו הנתבעים למען מטרה אחת, והיא הבטחת הקשר בינם ובין אחיהם
19 הקטין. למרבה הצער מטרה זו לא הושגה, וקיים כיום נתק של ממש, אשר נראה כי
20 התובע לא מוכן לעשות דבר על מנת לסיימו (ראו בעניין זה ההחלטה שניתנה בתום
21 הדיון מיום 01.06.2016 והעדר כל הודעה או צעד בעניין זה מטעם התובע).
22
23 146. דעתי היא, אפוא, כי מניעי הנתבעים בהגשת הבקשה למתן הסעד הארעי של עיכוב
24 יציאת הקטין מן הארץ משליכים באופן ישיר ומשמעותי על היקף החיוב בו יש
25 לחייבם בהליך זה.
26
27 147. ובאשר לתובע ולהתנהלותו - כפי שיפורט להלן, התובע לא פעל כפי חובתו להקטנת
28 הנזק שנגרם כתוצאה ממתן הצו הארעי, ואך נהפוך הוא, בהתייחס לחלק מהתקופה
29 בה עוכבה יציאת הקטין מן הארץ, נבע מתן הצו דווקא מהתנהלות התובע עצמו.
30

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

148. הבקשה שהוגשה ע"י הנתבעים ביום 28.10.2010 הוכתרה כבקשה דחופה למתן צו במעמד צד אחד. בית המשפט לא מצא ליתן הצו במעמד צד אחד, וביקש הבהרות מעם הנתבעים (ראו החלטה מיום 31.10.2010 בהליך המשמורת).

אף לאחר קבלת ההבהרות, קבע בית המשפט, כי אין להעתר לבקשה במעמד צד אחד, והיא הועברה לתגובת התובע (ראו החלטה מיום 11.11.2010 בהליך המשמורת).

צו עיכוב יציאה מן הארץ לא ניתן אף לאחר שהוגשה תגובת התובע, ונקבע עובר להגשתה, כי בית המשפט יידרש לבקשה במסגרת הדיון שנקבע ליום 19.12.2010, כשלושה שבועות לאחר מכן (ראו החלטה מיום 29.11.2010).

149. מכאן ניתן ללמוד, כי בית המשפט לא מצא ליתן הסעד המבוקש, וספק רב אם היה ניתן צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד הקטין לולא התנהלות התובע במסגרת הדיון מיום 19.12.2010, בו הצהיר, לפתע, כי בכוונתו לעזוב את הארץ עם הקטין למחרת היום.

יוער, כי הצהרה או אמירה זו לא הובאה במסגרת התגובה שהוגשה על ידו כשבועיים קודם לכן.

מהחלטת בית המשפט שניתנה בתום הדיון עולה באופן מפורש, כי בהתנהלותו הציב התובע את בית המשפט ואת הנתבעים בפני סד זמנים בלתי סביר, ולכן לא היה מנוס, בעטייה של הסיטואציה אותה כפה התובע על בית המשפט ועל הנתבעים, ובשל הצורך שנוצר בשמיעת עמדתו של הקטין טרם מתן ההחלטה בעניינו (וברי, כי לא ניתן יהא לקבל החלטה עוד באותו יום וטרם הטיסה המתוכננת), לעכב את יציאתו מן הארץ עד להכרעה בבקשה.

בעניין זה ומפאת חשיבות הדבר, מצאתי להביא החלטת בית המשפט (מפי המותב הקודם) באשר ניתנה בתום הדיון: "לאחר ששמעתי את הצדדים ובאי כוחם, משעה שעסקינן בבקשה לעיכוב יציאתו של קטין מהארץ ומשעה שמצאתי מקום לשמוע את הקטין ונוכח הודעת המשיב באמצעות בא כוחו כי הוא מתעתד לצאת מהארץ מחר יחד עם הקטין ולהעתיק את מקום מגוריו לעיר לימסול שבקפריסין החל ממחר, סבורני כי הגם שלא מצאתי מקום ליתן צו במעמד צד אחד ולשם כך נקבע הדיון להיום כי נכון היה להודיע למצער לביהמ"ש כי יש בדעתו של המשיב להעתיק

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 11-10-56056 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 11-08-14845 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 11-10-55844 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 11-09-6479 פלוני נ' אלמונים

- 1 את מקום מגורי הקטין למחרת הדין, כי יש לאפשר לכל אחד מהצדדים למצות את
2 זכותו שבדין וכן כי ביהמ"ש יידרש לנושא לאחר שמיעת הקטין. אין ספק כי נושא
3 זה הפתיע גם את ביהמ"ש ואין די בעובדה כי לא ניתן צו עיכוב יציאה וכי המשיב
4 יכול היה לקחת את הקטין ולהעתיק את מקום המגורים גם קודם לדין לטענת ב"כ
5 המשיב כדי לשנות את הדברים. אין לכפות על ביהמ"ש הר כגיגית, בשעה שהדין
6 מלכתחילה היה אמור להתחיל בשעה 14.30 והדיונים בביהמ"ש אמורים להסתיים
7 בשעה 16.00. הגם שמושב זה מוכן להתגייס לשמיעת הקטין היום, יהיה זה ללא
8 עו"ס יחידת הסיוע. אולם אין בכך כדי להבטיח כי ההחלטה תינתן היום וזאת
9 מהטעמים אשר הוסברו לעיל. אשר על כן, בשלב זה ניתן בזאת צו ועיכוב יציאה
10 מהארץ כנגד הקטין ... ת.ז. יליד 14/5/00 וזאת עד להחלטה אחרת. אין בכך
11 כדי למנוע מהאב לצאת מהארץ לענייניו וברי לכול כי נוכח הנסיבות יעשה מאמץ
12 מיוחד ליתן את ההחלטה לאחר שמיעת הקטין ו/או גורמים נוספים כל פי שיקול
13 זעתי של ביהמ"ש בהקדם האפשרי. הקטין יובא ללשכתי בשעה 17.00" (עמ' 12-13
14 לפרוטוקול מיום 19.12.2010; ההדגשות אינן במקור- פ.ג.כ).
15
16 150. לטעמי, מסקנה זו לפיה צו עיכוב היציאה מן הארץ כנגד הקטין ניתן, למעשה, רק בשל
17 התנהלות התובע מתחזקת ונלמדת אף מן העובדה שבית המשפט הוציא תחת ידו ביום
18 23.12.2010 החלטה מנומקת הדוחה את הבקשה לצו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד
19 הקטין.
20
21 הדעת נותנת, כי אדם המתכוון להעתיק את מקום מגוריו למדינה אחרת לרגל עבודתו
22 או עקב דרישת מעסיקו, יודע על כך זמן מה מראש. ברי, אפוא, כי לו היה התובע
23 מביא בפני בית המשפט עובדה זו במסגרת תגובתו לבקשה, היו מתנהלים הדברים
24 אחרת, והיה בידי בית המשפט לבחון טענות הצדדים כדבעי, להיפגש עם הקטין בנחת,
25 ולהחליט האם להעתר לבקשה או לדחותה, ומכל מקום חזקה כי החלטתו הייתה
26 ניתנת מספיק זמן לפני הטיסה המתוכננת, ובכך היה נמנע עיכוב היציאה של הקטין
27 מן הארץ ערב הנסיעה.
28 הנה כי כן, התובע לא פעל עפ"י חובתו להקטנת נזקו, ואף נהפוך הוא, במחדליו
29 ובהתנהלותו העצים את הנזק ובנסיבות שנוצרו בעטייה של התנהלות זו, הוא לא
30 הותיר בידי בית המשפט ברירה זולת עיכוב יציאת הקטין מן הארץ.
31
32 ודוק: דבר הגשת הבקשה נודע לתובע לכל המאוחר ביום בו הועברה לתגובתו, דהיינו
33 ביום 12.11.2010. למרות זאת, הוא בחר להמשיך בשלו ודבק בתכניתו להעתיק את מקום

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

1 מגוריו יחד עם הקטין אל מחוץ לגבולות הארץ, כאילו לא מונחת כלל בקשה למתן צו
2 עיכוב יציאה מהארץ כנגד הקטין, ויתרה מכך לא הודיע על כוונתו האמורה מבעוד
3 מועד, כי אם יום אחד בלבד לפני הטיסה המתוכננת ובמסגרת דיון שהתקיים בבית
4 המשפט.

5
6 משכך מצאתי כי בתקופה שמיום מתן הצו - 19.12.2010 ועד יום מתן ההחלטה ע"י
7 בית משפט זה - 23.12.2010 עוכבה יציאת הקטין מן הארץ בעטייה של התנהלות
8 התובע עצמו, ובנסיבות אלו אין מקום ואין הצדקה לחיוב הנתבעים לפצותו בגין הנזק
9 שנגרם לו, ככל שנגרם, במשך התקופה האמורה עקב מתן צו עיכוב היציאה מן הארץ.

10

11 הנזק

12 151. התובע העמיד נזקיו כתוצאה ממתן צו עיכוב היציאה מן הארץ כנגד הקטין על סך
13 כולל של 95,083 ₪.

14

15 152. כאמור, על בית המשפט להכריע בשני עניינים אלה: גובה הנזק שנגרם לתובע בעטיו
16 של צו עיכוב היציאה מן הארץ כנגד הקטין ושיעור החבות של הנתבעים ביחס לנזק
17 זה. כאמור וכפי שקבעתי לעיל, אחריות הנתבעים משתרעת רק על פני התקופה שמיום
18 24.12.2010 ועד מועד פקיעת הצו.

19

20 החזר הוצאות בגין טיסות:

21

22 153. התובע העמיד הוצאותיו בגין עלות הטיסות על סך כולל של \$2,884. לטענתו, צו עיכוב
23 היציאה מן הארץ שהוצא כנגד הקטין, גרם לו הוצאות בגין טיסות שנאלץ לקחת,
24 היות שנדרש להתייצב בעבודתו שבקפריסין כמתוכנן ובד בבד עם כך נאלץ לשוב לארץ
25 על מנת לטפל בקטין ולהתייצב לדיונים שהתקיימו כאן בעניינו כאפוטרופוסו היחיד.
26 כן טוען התובע, כי רכש, טרם ניתן צו עיכוב היציאה מן הארץ, כרטיסי טיסה עבור
27 חבריו,, על מנת שישגichו על הקטין בקפריסין בעת שהוא אמור לשהות בעבודה.

28

29 התובע פירט הטיסות שבגין עלותן הוא תובע פיצוי כספי:

30 א- טיסת התובע לקפריסין מיום 20.12.2010 עד יום 23.12.2010, בעלות של \$510

31

(נספח כ"א 1 לתצהיר העדות הראשית של התובע -חשבונית 11929).

32

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 ב- טיסת התובע ביום 29.12.2010 לקפריסין לביצוע עבודתו וחזרתו לארץ ביום
2 03.01.2011, לאחר שבקשת רשות הערעור של הנתבעים נדחתה, בעלות של \$417
3 (נספח כ"א 2 לתצהיר העדות הראשית של התובע - חשבונית מס' 11935). כן
4 צורפה אסמכתא על דמי הביטול שנגבו בגין כרטיס הטיסה של הקטין בהתייחס
5 למועדים אלה בסך \$80 (נספח כ"א 6 לתצהיר העדות הראשית של התובע -
6 חשבונית מס' 11967).
- 7
8 ג- טיסות התובע והקטין לקפריסין לאחר ביטול צו עיכוב היציאה מן הארץ, בעלות
9 של \$503 עבור התובע ו-\$502 עבור הקטין (נספחים כ"א 3 ו-4 לתצהיר העדות
10 הראשית של התובע - חשבוניות 11972 ו-11973 בהתאמה).
- 11
12 ד- כרטיסי טיסה לבני הזוג - עפ"י הקבלות שצורפו מדובר בעלות של \$872
13 (נספח כ"א 5 לתצהיר העדות הראשית של התובע - חשבונית מס' 11930).
- 14
15 154. מנגד טוענים הנתבעים בעניין זה, כי אין להשית עליהם תשלום כלשהו בגין הוצאות
16 השמרטפות של הקטין בקפריסין, שעה שאין זה סביר כי בני הזוג אמורים היו
17 להשגיח עליו, משאין הוא מכיר אותם כלל. בפועל, הגם שהקטין לא טס כמתוכנן
18 לקפריסין, בני הזוג טסו בכל זאת; התובע לא הביא את מר לעדות בפני בית
19 המשפט; עפ"י עדות התובע, לכתחילה היה עליו לשלם עבור 3 כרטיסי טיסה (עבורו,
20 עבור הקטין ועבור אמו) ולכן מדובר בסכומים שהיה עליו לשלם ממילא; התובע לא
21 צירף תקנון של חברת הנסיעות בנוגע למדיניותה בכל הנוגע לביטול כרטיסי טיסה
22 והקטנת הנזק; על גבי כרטיסי הטיסה שהעתקם צורף אין אישורים באשר למועד בו
23 הוזמנו, וככל הידוע להם, חלק מן הכרטיסים הוזמנו לאחר שניתן צו עיכוב היציאה
24 מן הארץ; התובע ידע כי עתיד להתקיים דיון בעניין צו עיכוב היציאה מן הארץ, ולכן
25 אין זה ברור מדוע הזמין כרטיס טיסה נוסף עבורו ליום 29.12.2010 כאשר אמור היה
26 לטוס ביום 20.12.2010.
- 27
28 155. כפי שקבעתי לעיל, אין מקום לחייב הנתבעים בגין כל נזק שלטענת התובע נגרם לפני
29 23.12.2010.
30 לפיכך, אני דוחה עתירת התובע לחיוב הנתבעים בעלות כרטיסי הטיסה שלו מיום
31 20.12.2010 ומיום 23.12.2010.
32

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 10-11-56056 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 11-08-14845 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 10-11-55844 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 11-09-6479 פלוני נ' אלמונים

156. כן לא מצאתי לחייב את הנתבעים בעלות הטיסות של התובע ושל הקטין לקפריסין
לאחר ביטול צו עיכוב היציאה מן הארץ, שעה שממילא מדובר בהוצאה אשר היה על
התובע להוציא לצורך נסיעתו עם הקטין לשם.
157. באשר להחזר ההוצאות עבור בני הזוג גם בעניין זה לא מצאתי לחייב הנתבעים
בעלות כרטיסי הטיסה כנטען, שעה שהתובע, עליו, כידוע, רובץ נטל ההוכחה, לא
הביא ראיות בעניין זה, ובתוך כך לא הוגשו תצהירים מטעם בני הזוג והם אף לא
זומנו על ידו למסירת עדות.
158. עם זאת, מצאתי לחייב הנתבעים לשאת בעלות הטיסות של התובע ביום 29.12.2010
לקפריסין לצורך ביצוע עבודתו שם וחזרתו לישראל ביום 03.01.2011, בסך של \$417
(נספח כ"א 2 חשבונית מס' 11935) ובעלויות הביטול של כרטיס הטיסה שנרכש עבור
הקטין בסך \$80 (חשבונית מס' 11967), דהיינו בסך כולל של \$497 שהם 1,790 ₪
בערכים דהיום.
- החזר הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד:
159. התובע העמיד הוצאות אלו על סך כולל של 28,730 ₪. לטענתו, הוא נזקק לייצוג
משפטי בעניינים הבאים:
- א- עבור הטיפול בבקשה לצו עיכוב היציאה מן הארץ שהצריך 62 שעות עבודה
בעלות של 6,850 ₪- התובע צירף דו"ח מטעם בא כוחו ובו פירוט חיובים העומד
על 158 שעות עבודה (נספח כ"ב לתצהיר התובע).
- ב- עבור הטיפול בבקשת רשות הערעור שהוגשה לבית המשפט המחוזי - סך של
\$5,000 בצירוף מע"מ שהם 20,880 ₪. בעניין זה צורפה התכתבות בין התובע
ובא כוחו ובה צוין "צו עיכוב יציאה מהארץ- בית משפט מחוזי באר שבע- 5,000
דולר" וכן חשבונית על הסך האמור מיום 02.01.2011.
- ג- עבור עלויות הנסיעה של בא כוחו בסך 1,000 ₪. בעניין זה צורפה קבלה על
נסיעה במונית בסכום האמור.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 10-11-56056 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 11-08-14845 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 10-11-55844 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 11-09-6479 פלוני נ' אלמונים

160. מנגד טוענים הנתבעים, כי הסכומים הנקובים לעיל נוגעים לייצוג התובע ע"י באי כוחו בהליך כולו ולא בבקשה לצו עיכוב היציאה מן הארץ בלבד. בעניין זה קבע בית המשפט במסגרת פסק דינו, כי התביעה נדחית ללא צו להוצאות, ואין לאפשר לתובע לעתור בדרך עקיפה לפסיקת הוצאות בגין ההליך. כן טוענים הנתבעים, כי שכר הטרחה הנתבע בגין ייצוג התובע בהליך הערעור אינו תואם את התעריף המינימאלי המומלץ ע"י לשכת עורכי הדין ויתרה מזו, הוא בשיעור של פי ארבעה מתעריף זה. בנוסף טוענים הנתבעים, כי החשבונית שצורפה אינה מלמדת על קבלת התמורה ואינה מהווה חשבונית מס. לדידם, חרף עדות התובע, כי קיבל מבאי כוחו חשבונית מס, הוא לא צירפה לתצהירו, ומשכך לא עמד בחובה המוטלת עליו עפ"י דין.
- עוד טוענים הנתבעים, כי היה על התובע לפעול להקטנת הנזק, ובתוך כך לנסוע בתחבורה ציבורית.
161. בהתייחס לפיצוי לו עותר התובע בגין הטיפול המשפטי בבקשה לצו עיכוב היציאה מהארץ אשר נתבררה בבית משפט זה - התובע עתר לפסיקת סך של 6,850 ₪ עבור 62 שעות עבודה, ומכאן שעלות שעת עבודה היא 110 ₪. דו"ח פירוט החיובים שצורף ע"י התובע מתייחס לכל הטיפול המשפטי בהליך המשמורת, העומד על 158 שעות. עיון בדו"ח פירוט החיובים מעלה, כי לטיפול בבקשה לצו עיכוב היציאה מן הארץ יוחדו 27 שעות מלאות ו- 29 שעות נוספות לצורך טיפול בעניין ובעניינים אחרים.
- התובע לא צירף הסכם שכר הטרחה או כל אסמכתא אחרת ממנה ניתן ללמוד על גובה הסכום שנגבה ממנו ע"י בא כוחו עבור הייצוג בעניין הנדון.
- כאמור, המותב הקודם אשר דן בתביעת המשמורת והסדרי הראייה קבע, כי אין להשית על הנתבעים הוצאות משפט בגין ההליך שהתנהל בפניו ובכלל זה הבקשה לצו עיכוב היציאה מן הארץ שהוגשה, התבררה והוכרעה במסגרתו. חזקה כי בית המשפט שקל מכלול הנסיבות והעובדות, ובחר שלא להורות על חיוב הנתבעים בהוצאות משפט. על החלטה זו לא ערער התובע, ועל כן איני רואה הצדקה להתערב בכך היום ובמסגרת תובענה זו שלפניי.
- לפיכך, לא מצאתי להורות במסגרת הליך זה על חיוב הנתבעים בהוצאות המשפט של התובע אגב בירורה של הבקשה למתן צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד הקטין.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

162. בהתייחס לשכר הטרחה שלטענת התובע שולם על ידו בגין ההליך שהתנהל בבית המשפט המחוזי אותו העמיד על \$5,000 בצירוף מע"מ- לא מצאתי, כי הודעת הדוא"ל אשר העתקה צורף ע"י התובע יש בה להעיד על הסכום ששולם על ידו בפועל, והתובע אף לא הסביר מדוע לא צורף על ידו הסכם שכר טרחה וחשבונית מס כנדרש, כי אם חשבונית עסקה בלבד.

עם זאת, ברי כי התובע נשא בשכר טרחה בגין הייצוג בהליך הערעור בו נקטו הנתבעים; ואף אין חולק, כי בסופו של יום נדחתה הבקשה ע"י בית המשפט המחוזי. לאחר ששקלתי בדבר, ואף כי נחה דעתי שנגרמו לתובע הוצאות בעטייה של בקשת רשות הערעור אשר הוגשה ע"י הנתבעים, שעה שבהחלטתו מיום 30.12.2010 לא ראה בית המשפט המחוזי לחייב הנתבעים בהוצאות התובע, ושיקוליו עמו, אינני מוצאת להשית עליהם במסגרת הליך זה חיוב בהוצאות המשפט שהיו לו בהליך הערעור ואגב ניהולו.

הנימוקים שהובאו לעיל באשר לאי חיוב הנתבעים בהוצאות התובע אגב ניהול ההליך בבית משפט זה, כוחם יפה גם בנוגע להליך שהתנהל בבית המשפט המחוזי. משעה שערכאה שיפוטית קובעת אגב הכרעה במחלוקת שהובאה בפניה, כי אין להשית הוצאות משפט על בעל דין שטענותיו נדחו, וחזקה עליה כי קביעתה היא פרי מחשבה ושיקול דעת, אין מקום להתערב בכך ולקבוע אחרת במסגרת תובענה כספית לחיוב בהוצאות משפט, ויהיו עילותיה אשר יהיו.

163. לא מצאתי לחייב הנתבעים בהוצאות הנסיעה לדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי, הן כיוון שמדובר בנסיעה מיוחדת במונית, המייקרת את עלות הנסיעה משמעותית והן מן הטעמים המפורטים לעיל והחלטת בית המשפט המחוזי לדחות בקשת הנתבעים בלא חיובם בהוצאות התובע.

אובדן ימי עבודה:

164. התובע העמיד הפסד זה, שלטענתו נגרם לו, על סך כולל של 26,070 ₪. לדיון, העדרותו מן העבודה בעטיו של צו עיכוב היציאה מן הארץ גרמה לניכוי מחצית משכרו ע"י מעסיקתו. בעניין זה צירף התובע הסכם עבודה אשר נחתם על ידו ביום 08.12.2010 ומסמך מרואה החשבון שלו, אשר לא עלה בידי להבין מטרת צירופו.

165. מנגד טוענים הנתבעים, כי התובע חתם על הסכם העבודה ביום 08.12.2010, דהיינו טרם מועד הדיון. מכאן למדים הם, כי התובע החליט על דעת עצמו לעזוב את הארץ

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 פלוני נ' אלמונים
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

1 יחד עם הקטין, חרף קיומם של הליכים משפטיים בעניינו, והיה עליו לצפות, כי יוצא
2 צו עיכוב כנגד הקטין, ועל כן עליו לשאת בהפסדים עקב אובדן ימי העבודה.
3 מהאסמכתאות שצורפו על ידו לא ניתן ללמוד, כי אובדן ההשתכרות שלו עומד על
4 הסכומים הנתבעים על ידו.

5

6 166. הסכם העבודה נחתם ביום 08.12.2010, כלומר לאחר שכבר הובאה לפתחו של בית
7 המשפט הבקשה לצו עיכוב יציאה מן הארץ, וכבר נקבע כי הדיון בה יתקיים ביום
8 19.12.2010.

9 בנסיבות האמורות, היה על התובע להביא בחשבון את האפשרות כי יציאת הקטין מן
10 הארץ תעוכב, והיה מקום לשקול השהיית החתימה על ההסכם עד להכרעה בבקשה,
11 ולחילופין לשקול הודעה לבית המשפט, מבעוד מועד, על הכוונה להעתיק מקום מגוריו
12 עם הקטין לחו"ל לרגל עבודתו מבלי להמתין עם הודעה עד מועד הדיון, שהיה,
13 כאמור, יום אחד בלבד לפני הטיסה המתוכננת.

14 עם זאת ראוי להבהיר, כי שיקולי התובע מובנים ומתקבלים על הדעת, וברי כי הוא
15 חשש מפני אובדן ההזמנות לחתום על ההסכם, שעה שמבחינתו מדובר היה בצו
16 שהוצאתו לא היתה מוצדקת והציפיה הסבירה שלו הייתה כי לא יינתן כלל.

17

18 התובע לא פירט ולא הניח בפני בית המשפט התשתית הראייתית לצורך הוכחת
19 המועדים בהם נעדר מעבודתו עקב הידרשותו לטיפול בהליכים המשפטיים שננקטו
20 ע"י הנתבעים.

21 מהסכם העבודה עולה, כי שכרו החודשי של התובע עומד על 55,000 ₪ כלומר שכר
22 העבודה היומי שלו עומד על 2,500 ₪ בממוצע (לפי 22 ימי עבודה בחודש).

23 נוכח האמור, בהמשך לקביעותי לעיל באשר לשיקול דעתו של בית המשפט בכגון דא
24 ובנסיבות העניין, מצאתי להעמיד הפסדיו של התובע בגין אובדן ימי עבודה על 12,500
25 ₪, שהם חמישה ימי עבודה בלבד.

26

27 עוגמת נפש:

28 167. התובע עותר לפיצוי כספי בגין עוגמת הנפש שנגרמה לו, לטענתו, על סך 30,000 ₪.

29

30 168. מנגד טוענים הנתבעים, כי התובע בהתנהלותו גרם להתרחשות האירועים באופן
31 המתואר לעיל ולהוצאות או לחסרון הכיס שנגרמו לו כטענתו. לדידם, וכפי שעולה

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

- 1 מחוות הדעת של המומחית באשר הוגשה בהליך המשמורת, התובע מונע מזעם
2 ומרגשות שליליים שלו כלפיהם.
3
- 4 169. עסקינן בנזק לא ממוני שהתובע טוען כי נגרם לו כתוצאה מהאירועים המפורטים
5 לעיל, ובעצם מכל אשר ארע בעקבות פניית הנתבעים לבית המשפט ועתירתם למתן צו
6 עיכוב יציאה מן הארץ כנגד הקטין.
7
- 8 170. בע"א 348/79 חנה גולדמן נ' יצחק מיכאלי, פ"ד לה(4)31 נקבע, כי על מנת לקבוע
9 הזכאות לפיצוי בגין נזק שאינו ממוני ואת שיעורו, יש לערוך שתי בחינות עקריות.
10 הראשונה עניינה הוא בתיחום הנזק על פי אמות מידה של סיבתיות וצפיות,
11 ובמסגרתה יש לקבוע את היקפו של הנזק הלא ממוני, והשנייה עניינה הוא קביעת
12 שיעור הפיצוי, לו זכאי הנפגע, בגין הנזק שנגרם לו, ובמסגרתה יש לערוך שומה
13 וכימות של סכומי הכסף שיש בהם כדי לפצות את הנפגע על הנזק הלא ממוני שנגרם
14 לו.
15
- 16 171. סוד גלוי הוא, שפסיקת פיצוי בגין נזק שאינו ממוני איננה מלאכה פשוטה, הן משום
17 שעל בית המשפט לקבוע תחילה כי נגרם לתובע נזק שאינו ממוני והן משום שגם
18 לאחר שמגיע בית המשפט למסקנה זו, אין בידו נוסחה אריתמטית להערכת נזק זה.
19 בית המשפט אינו בוחן כליות ולב, ויכול על פי הראיות שהובאו לפניו, נסיבותיו
20 הקונקרטיות של המקרה המובא לפניו, ניסיון החיים והשכל הישר לקבוע או לשלול
21 גרימת נזק שאינו ממוני לתובע המסויים שלפניו.
22
- 23 172. נוכח המגבלות האמורות, פסיקת פיצויים בגין נזקים שאינם ממוניים נעשית, בפרט
24 בעניינים אזרחיים ומסחריים, בזהירות ובמשורה. יתרה מזו, גם בתביעות על נזקי
25 גוף, נוקטים בתי המשפט גישה זהירה ומרוסנת בכל הנוגע לפסיקת פיצויים בגין
26 נזקים שאינם ממוניים.
27
- 28 173. במקרה המונח לפני עת עסקינן בסכסוך בין בני משפחה ובפרט על רקע נסיבותיו
29 המיוחדות באשר הובאו בהרחבה לעיל, אין ספק כי ההליך המשפטי שבעקבותיו
30 הוגשה התובענה הנזיקית, גרם אי נוחות ומתח לתובע ולקטין. דא עקא, שבנסיבות
31 העניין ונוכח אופיו של הקונפליקט, ברי כי אי הנוחות והמתח היו גם מנת חלקם של
32 הנתבעים.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

1 אין צורך להכביר מלים בדבר אופיים של סכסוכים בקרב בני משפחה, סכסוכים
2 ייצריים וטעונים רגשית, המותירים, גם לאחר חלוף הזעם והזמן, צלקות בלבם של בני
3 המשפחה הנצים ומשקעים כבדים בנפשם.
4 בנסיבות אלו ברור, כי שני הצדדים משלמים מחיר כבד, הן בכיסם והן בנפשם.

5

6 174. על כן דעתי היא שאם בתביעות אזרחיות רגילות, בין בתחום החוזי ובין בתחום

7 הנזיקי, נוקטים בתי המשפט גישה מאופקת, כאמור, בפסיקת פיצויים בגין נזק
8 שאיננו ממוני, הרי שעל אחת כמה וכמה מצווה לעשות כן בית המשפט לענייני
9 משפחה.

10 משעה שבענף זה של המשפט מדובר, כאמור, בסכסוכים בעצימות גבוהה, ברי כי לא
11 בנקל, ואף זאת בלשון המעטה, ייטה בית המשפט לענייני משפחה להכיר בנזק לא
12 ממוני המזכה בפיצוי כספי.

13 כאמור, נקודת המוצא היא שסכסוכים אלה מעצם טיבם מסבים עגמת נפש רבה
14 למעורבים בהם. על כן וככלל, פסיקת פיצוי כספי בגין עגמת נפש בשל מעורבות
15 בסכסוך משפטי ממין זה, תיצור מצב בלתי רצוי של ריבוי תובענות כאלו, של העצמת
16 מימדי הסכסוך המשפחתי ושל הנצחתו.

17 תפקידו של בית המשפט לענייני משפחה, כך לפחות לדעתי, אינו מתמצה רק בהכרעה
18 בסכסוך הבא לפניו, כי אם בניסיון ליתן בידי בני המשפחה הנצים כלים לאיחוי
19 הקרעים ביניהם ולכינון מערכת יחסים תקינה בעתיד.

20

21 175. ואם נשוב אל המקרה שלפנינו, דעתי היא כי בשים לב להתנהלות התובע כפי שפורטה

22 בהרחבה לעיל ולכל יתר הנסיבות, אין מקום לחיוב הנתבעים בפיצוי התובע בגין
23 עוגמת הנפש שנגרמה לו.

24 כפי שנכתב כבר לעיל, עסקינן בפרשה כאובה ובה אובדן כבד הן של התובע את זוגתו
25 שאהבה לבו, והן של הנתבעים ושל הקטין את אמם. אובדן זה שפקד את בני משפחת
26 המנוחה יצר פילוג ביניהם והם נגררו להליכים משפטיים רבים, ארוכים ויקרים.

27 משכך ברור, כי לצדדים כולם נגרמה עגמת נפש, ולו משום שלא עלה בידיהם להגיע
28 לפתרון מוסכם בשום מחלוקת שהיא, נוסף על הטרגדיה שפקדה אותם, ואין מקום
29 להטיל על הנתבעים האחריות לעגמת הנפש שנגרמה לתובע, וודאי לא לחייבם בפיצוי
30 בגינה.

31

32

סיכומו של דבר :

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 56056-11-10 פלוני נ' אלמונים
ת"ע 14845-08-11 פלוני (קטין) נ' אלמונים
ת"ע 55844-11-10 אלמונים נ' פלוני
תמ"ש 6479-09-11 פלוני נ' אלמונים

1

2

176. הנתבעים יישאו בנזקיו של התובע בסך כולל של 14,300 ₪ עפ"י הפירוט הבא:

3

1,800 ₪ (בקירוב) עבור החזר כרטיסי טיסה.

4

12,500 ₪ בגין הפסד ימי עבודה של הנתבע.

5

6

177. משחלק הארי של התביעה נדחה, אני קובעת כי הנתבעים בהוצאות התובע בגין הליך

7

זה בסך 5,000 ₪, אשר ישולמו תוך 30 יום מהיום.

8

9

178. פסק הדין ניתן לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.

10

179. פסק הדין יישלח לצדדים באמצעות באי כוחם.

11

12

המזכירות תסגור התיקים שבכותרת.

13

14

15

ניתן היום, כ"ד אדר תשע"ז, 22 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.

16

פאני גילת כהן, שופטת

17

18

19

20

21

22

23